

N. 46129
1993

Pl. 1611

భక్తేశ్వర వ్రత కల్పః

శుభశోభనే...వవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ...
అస్మాకం సహకుటుంబానాం క్షేమస్థైర్య విజయాయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం ధర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్థసిద్ధ్యర్థం పుత్రపౌత్రాభివృద్ధ్యర్థం దీర్ఘసువాసనీత్యసిద్ధ్యర్థం వాస్తవ్యేశ్వర ధాన్దోలికా ఛత్రీవాహనాది పాస్త్యర్థం వంశాభివృద్ధ్యర్థం అఖండిత లక్ష్మీప్రాప్త్యర్థం శ్రీ భక్తేశ్వర ముద్దిశ్య శ్రీ భక్తేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీ భక్తేశ్వరవ్రతం కరిష్యే...ఇతి సంకల్ప్య । తదంగకలశ గణ పతిపూజించ కుర్వాత్ ।

ధ్యానమ్॥ శ్లో॥ సద్వ్యజాత భవంచైవ వామ దేవం భవైద్యవం॥
క్షేమం శ్రేష్ఠం తతోరుదగ్రిం కాలకంఠం వికర్ణకం । బలః బల ప్రమథనం
భూతఘ్నంచ మనోస్థనః॥ సద్వ్యజాతాత్రినేత్రం సకలసురనుతం కోటి
నూర్యప్రకాశం॥ విఖ్యాతం వామ దేవం హృదితరవినిధం సజ్జనానామ
ఘోరమ్॥ శత్రుణాంఘ్రిరూపం హ్యవలశతనిధం తత్సమూర్తంచిదా
భం॥ ఈశానం శాంతరూపం స్పృశకమణినిధం చింతయేత్సంచవక్త్రిన॥
ధ్యానామి॥ శ్లో॥ భవైద్యవగివాతీతం భానుకోటిప్రథం విభుః॥ ఆవా
హయామి ఘాతేశం భవానీపతిముత్తమమ్॥ ఆవాహయామి॥ శ్లో॥ వామ
దేవవిరూపాక్ష వ్యాససన్నుతవైశివ । వేదస్వరూపవరద ఆననం ప్రతి
గృహ్యతామ్ । ఆననం సమర్పయామి॥ శ్లో॥ క్షేమరూపనమస్తుభ్యం
భస్మద్దూళివిగ్రహ । జీయాజైత్రీవిభూతేత్సం గృహాగార్హ్యం మయా
ర్చితమ్॥ అర్ఘ్యం సమర్పయామి॥ శ్లో॥ సురశ్రేష్ఠః కచ్చేష్ఠ శ్రవణానంద
వైభవ॥ పాద్యంగృహాణ హేళంభో దేవేశ్వర ధర్మదా॥ పాద్యం సమర్ప
యామి॥ శ్లో॥ రుద్రరాదగ్రణోత్సాహ రాజరాజవ్రసన్నుత । పంచా
మృతస్నానమిదం కురుకల్యాణాద్ధాయక॥ పంచామృతస్నానం సమర్ప
యామి॥ శ్లో॥ కలవికర్ణావిభో కమలాసనవందిత । కార్తికేయస్యజనక

స్నానంకురుదయానిధే! శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి॥ శ్లో! బలవి
కరణబల భానుకోటిప్రభాకర! బృందారకార్చితపద వస్తుమాచ్ఛా
దనంకురు! వస్తుం సమర్పయామి॥ శ్లో! బలప్రబలసుబల బాణాసుర
వరప్రద! బీజరూప్యహద్ధామ ఉపవీతంగృహణభో! యజ్ఞోపవీతం
సమర్పయామి॥ శ్లో! బలవ్రమధనబల బుద్ధిరూపబుధప్రియ! బిల్వపత్ర
ప్రియబల భూషణానిగృహణభో! ఆధరణానిసమర్పయామి॥ శ్లో! సర్వ
భూతనమధన సర్వజ్ఞ సకలోద్భవ! సర్వాత్మక సర్వభూతేశ సుగంధం
సంగృహణభో! గంధాన సమర్పయామి॥ శ్లో! మనోన్మనమహాభాగ
మాయాతీతమహేశ్వర! మంజుమండీరచరణ సంగృహణాక్షతాన్విభో!
అక్షతాన మ్పూయామి॥ శ్లో! అగ్నినోరహరమప్రఖ్య అంచిత్యావ్యక్త
లక్షణ! అనంతాదిత్యసంకాశ పుష్పాణివ్రతగృహ్యతామ్! పుష్పాణి
సమర్పయామి॥

అథాంగపూజా! సద్వ్యోజితాయనమః! పాదపూజయామి!
భ్రూద్భవాయనమః! గుల్ఫపూజయామి! భవాయనమః! జంఘే
పూజయామి! వామదేవాయనమః! జానునీపూజయామి! క్షేపాయ
నమః! ఊరూపూజయామి! క్షేపాయనమః! కటింపూజయామి! రుద్రా
యనమః! గుహ్యంపూజయామి! కాలాయనమః! నాభింపూజయామి!
బలవికరణాయనమః! ఉదరంపూజయామి! కలవికరణాయనమః! హృద
యంపూజయామి! బలాయనమః! స్తనంపూజయామి! బలప్రమథనా
యనమః! భుజౌపూజయామి! సర్వభూతగమనాయనమః! వామహస్తం
పూజయామి! మనోన్మనాయనమః! వామాంగుళీపూజయామి!
అఘోరాయనమః! దక్షిణహస్తంపూజయామి! ఘోరాయనమః!
దక్షిణాంగుళీపూజయామి! ఘోరఘోరీతరాయనమః! కంఠంపూజ
యామి! సర్వాయనమ! స్కంధంపూజయామి! శర్వాయనమః!
చుబుకంపూజయామి! రుద్రరూపాయనమః! ముఖంపూజయామి!
తత్పురుషాయనమః! ఆహ్వయపూజయామి! మహాదేవాయనమః! నాసి
కాంపూజయామి! రుద్రాయనమః! వామశ్రోత్రంపూజయామి! ఈశా
నాయనమః! దక్షిణశ్రోత్రంపూజయామి! సర్వవిద్యాధిపతయేనమః!

వామనేత్రంపూజయామి! ఈశ్వరాయనమః! దక్షిణనేత్రంపూజయామి!
సర్వభూతాధిపతయేనమః! లలాటంపూజయామి! బ్రహ్మధిపతయే
నమః! శిరఃపూజయామి! శివాయనమః! జటాజూటంపూజయామి!
సర్వేశ్వరాయనమః! సర్వాణ్యంగాని పూజయామి!

అథాష్టోత్తర శతనామపూజా.

ఓం శివాయనమః! మహేశ్వరాయనమః! శంభవేనమః! పినాకి
నేనమః! శశిశేఖరాయనమః! వామదేవాయనమః! విరూపాక్షాయనమః!
కపర్దినేనమః! నీలలోహితాయనమః! శంకరాయనమః! శూలచాణయే
నమః! ఖట్వాంగినేనమః! విష్ణువల్లభాయనమః! శిపివిష్ణాయనమః! అం
బికానాథాయనమః! శ్రీకంఠాయనమః! భక్తవత్సలాయనమః! భవాయ
నమః! శర్వాయనమః! త్రిలోకేశాయనమః! శితికంఠాయనమః! శివా
ప్రియాయనమః! ఉగ్రాయనమః! కపాలినేనమః! కామారయేనమః!
అంధకాసురసూదనాయనమః! గంగాధరాయనమః! లలాటాక్షాయ
నమః! కాలకాలాయనమః! కృపానిధయేనమః! భీమాయనమః! పరశు
హస్తాయనమః! మృగపాణయేనమః! జటాధరాయనమః! కైలాసవాసి
నేనమః! కవచినేనమః! కఠోరాయనమః! త్రిపురాంతకాయనమః!
వృషాంకాయనమః! వృషభారూఢాయనమః! భస్మోద్ధూళితవిగ్రహారా
యనమః! సామప్రియాయనమః! సర్వమయాయనమః! త్రియూనుర్త
యేనమః! అనీశ్వరాయనమః! సర్వజ్ఞాయనమః! పరమార్థనేనమః!
సోమసూర్యాగ్నిలోచనాయనమః! హవిషేనమః! యజ్ఞమయాయ
నమః! సోమాయనమః! వంచనక్రాయనమః! సదాశివాయనమః!
విశ్వేశ్వరాయనమః! వీరభద్రాయనమః! గణనాథాయనమః! ప్రజా
పతయేనమః! హిరణ్యరేతసేనమః! దుర్ధరాయనమః! గిరిశాయనమః!
ధీరీశాయనమః! అనఘాయనమః! భుజంగభూషణాయనమః! భర్గాయ
నమః! గిరిధన్వనేనమః! గిరిప్రియాయనమః! కృత్తివాసనేనమః! పురా
రాతయేనమః! భగవతేనమః! ప్రమథాధిపాయనమః! మృత్యుంజయాయ
నమః! నూత్నతనవేనమః! జగద్వ్యాపినేనమః! జగద్గురవేనమః!
శ్యామిళేశాయనమః! మహాసేనజనకాయనమః! చారువిక్రమాయ

నమః! రుద్రాయనమః! భూతపతయేనమః! స్థానివేనమః! అహిర్బుధ్వా
యనమః! దిగంబరాయనమః! అష్టమూర్తయేనమః! అనేకాత్మనేనమః!
సాత్వికాయనమః! శుద్ధవిగ్రహాయనమః! శాశ్వతాయనమః! ఖండపరశ
వేనమః! అజాయనమః! సాశవిమోచకాయనమః! మృదాయనమః!
వసుపతయేనమః! దేవాయనమః! మహాదేవాయనమః! అవ్యయాయ
నమః! హరయేనమః! పూషదంతభిదేనమః! అవ్యక్తాయనమః! దక్షా
ధ్వరహరాయనమః! భగనేత్రభిదేనమః! అవ్యక్తాయనమః! సహస్రాక్షా
యనమః! సహస్రపదేనమః! అవనర్గప్రదాయనమః! అనంతాయనమః!
తారకాయనమః! పరమేశ్వరాయనమః! శ్రీ భక్తేశ్వరస్వామినేనమః!
నానావిధపరిమళవత్ పుష్పాణిపూజయామి ।

శ్లో॥ ఘోరరూపనమస్తుభ్యం సర్వకామ్యార్థదాయక । ధర్మ
స్వరూపధనద భూపోఽయం శ్రీగృహ్యతామ్! భూపమాఘావయామి!
శ్లో॥ ఘోరఘోరనమస్తుభ్యం ఖడ్గభేదధరాఽవ్వయ । ఖడ్గేందుమాళి
శిఖరం దీపోఽయం ప్రతిగృహ్యతామ్! దీపందర్శయామి॥ శ్లో॥ నమశ్శ
ర్వాయనశ్వేశ సర్వావాససహితన! సదానందసురశ్రేష్ఠ నైవేద్యం ప్రతి
గృహ్యతామ్॥ నైవేద్యం నమర్పయామి॥ శ్లో॥ శర్వాయచనమస్తుభ్యం
రజనీకరభూషణ । శంభో శంకరగౌరీశ తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతామ్!
తాంబూలం నమర్పయామి॥ శ్లో॥ రుద్రీరూప నమస్తుభ్యం భక్తప్రియ
సదాశివ! గజచర్మపరీధాన నీరాజనమిదంతవ! కర్పూరనీరాజనం సమ
ర్పయామి॥ శ్లో॥ తత్పురుషాయనమస్తుభ్యం త్రియీమమతిలోచన ।
త్రిన్వరాకారసర్వజ్ఞ మంత్రపుష్పంగృహాణభో! మంత్రపుష్పం సమర్ప
యామి॥ శ్లో॥ మహాదేవనమస్తుభ్యం మాయాతీత మహామతే । ప్రద
క్షిణం కరోమిత్వాం పావనాశయమేవభో! ప్రదక్షిణం సమర్పయామి॥
శ్లో॥ ఈశానాయనమస్తుభ్యం పార్వతీపతయేనమః । సర్వేశ్వరనమస్తు
భ్యం పంచవక్త్రీనమోనమః । సద్యోజాతం నమస్తుభ్యం వామదేవా
యతేనమః! అఘోరాయనమస్తుభ్యం తత్పురుషాయనమస్తవ॥ నమ
స్కారాః సమర్పయామి॥ శ్లో॥ కుబేరమిత్రదేవేశ భూతేశతిపురాం
తక! పార్వతీహృదయానంద గృహాగార్హస్థ్యం నమోఽస్తుతే॥ శ్రీభక్త

శ్వరాయనముః॥ ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥ శ్లో॥ కైలాసవాసికాదేవేశ
భవనత్రయపాలకః హిమవత్పుత్రికాకాంత గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తుతే॥
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥ శ్లో॥ చంద్రమాశేత్రయానాథ జటామృత
శోభిత । ఉమాకాంతనమస్తుభ్యం గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తుతే॥ ఇద
మర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥ అథ పార్థన ॥ శ్లో॥ ఋణపాతకదౌర్భాగ్య
దారిద్ర్యవినివృత్తయే॥ అశేషమవినాశాయ ప్రసీదమమశంకర॥ దుఃఖ
శోకాదిసంతప్తం సంసారభయపీడితం॥ బహుజన్మకులందీపం తాపి
మాం వృషవాహన॥ శ్లో॥ యస్య స్మృత్యాచనామోక్త్యా తపఃపూజా
క్రియాదిషు॥ న్యూనం సంపూర్ణతాంయూతి నద్యోవందేతమీశ్వరమ్॥
ఇతి పూజావిధానం సంపూర్ణమ్॥

భక్తేశ్వర వ్రతకథ.

ఋషయః॥ శ్లో॥ సూతసూతమహాప్రాజ్ఞ పురాణార్ణవపారగ॥ త్వత్త
స్మృతాన్యశేషాని వ్రతాని సుబహూనిచ । తృప్తిర్న జాయతే స్యాకం
రహస్యంతు పరంవద ॥

తా॥ శాసకాదిమునీశ్వరు లడుగుచున్నారు. విశేషజ్ఞానము
గలవాడవై పురాణంబుల నెదు సముద్రముయొక్క ఆవలితీరముచు
జూచినయో సూతమహామునీ! నీవల్లన నేక వ్రతములను శేషములేకుం
డునట్లుగా వింటిమి; మాకుఁ దనివితీరలేదు. ఎవరును నేరుఁగనిరహస్య
మైన వ్రతముండు నేనిఁ జెప్పుమనిరి.

సూతః॥ శ్లో॥ శృణ్వంతుభోద్విజాస్పర్శ్యే వ్రతంపాప వ్రణాశనం ।
ఆయుష్యమారోగ్యకరం వ్రతంపుత్రప్రదంనృణామ్ ॥

తా॥ ఓబ్రాహ్మణులారా! పాపమును నశింపఁజేయు వ్రతమును
మీరందఱు విందురుగాక. అది మనుష్యులకు నాయుర్వృద్ధి నారోగ్య
మును నిచ్చునదియై, పుత్రులనొసంగువ్రతములని నూతుఁడు పలికెను.

శ్లో॥ కైలాసశిఖరేరమ్యే మంటపేషులేశుభే॥ రత్నపీఠేసుఖానీనం
శంకరం లోకశంకరం॥ వ్రవచ్ఛగౌరీసంతుష్టా లోకానాం హితకారణాత్ ॥

తా॥ మనోహరమైన కైలాశశిఖరమందు నిర్మలమై శోభస్కర
మైన మంటపములో రత్నములతోఁ గూర్చబడిన సింహాసనమందు

సుఖముగాఁ గూర్చుండుటవంటియు, ప్రపంచమునకు సుఖమును గలుగఁజేయునట్టియు, సాంబమూర్తితో పార్వతీదేవి మూఁడులోకములకు హితవును గలుగఁజేయు తలంపుతో సంతోషముగా నొక వాక్యమును బలికెను.

శ్రీ॥ శ్రీ! శివశంభోనమస్తుభ్యం సర్వేషాం సుఖదాయక । రహస్యం వ్రతమాచక్ష్య ఆయురారోగ్యవర్ధనమ్ ।

తా॥ ఓశివ, శంభో, సమస్తమైనవారికి సుఖమునిచ్చువాఁడా! నీకు నమస్కరించుచున్నాను. ఆయురారోగ్యములను వృద్ధిని బొందించు రహస్యమైన వ్రతమును జెప్పమని పార్వతి యడిగెను.

శ్రీ॥ పుత్రప్రదంవిశేషేణ వంధ్యాత్వాదివిమోచనం । తద్రవితం బ్రూహి మేక్షిప్రం లోకానాం హితకారణమ్ । త్వదాజ్ఞాంశిరసాధృత్వా కరిష్యామినసంశయః ॥

తా॥ మఱియు విశేషముగా సంతానమును గలిగించునదియు, గొడ్రోలితనమును జోగొట్టునదియు, లోకములకు హితవును జేయునదియునైన వ్రతమును శీఘ్రముగాఁ జెప్పితిరేని మీయాజ్ఞను శిరసా వహించి యావ్రత మొనర్చెదను. సందేహములేదు.

శ్రీశివః॥ శ్రీ! సాధుసాధుమహాభాగే వ్రతం వక్ష్యామితచ్చగ్గిణు ।

తా॥ ఎక్కవైన సుగుణసంపత్తిగల యో పార్వతీ! నీవువేసిన వ్రతము మిక్కిలి యోగ్యమైనది. నీవు కోరినట్టివ్రతమును జెప్పెదను. వినుమని సాంబమూర్తి పలికెను.

శ్రీ॥ శరత్కాలేతుకార్త్యం పార్థిమ్యాం విధిపూర్వకం । పాత్రస్నానైర్వాతువిధి చ్చిత్రవస్త్రంతుధారయేత్ ।

తా॥ శరత్కాలమందు కార్తీశుక్ల పూర్ణిమాదినమున ప్రాతః కాలమందు యథావిధిగా స్నానముచేసి చిత్రమైన వస్త్రహను ధరించవలెను.

శ్రీ॥ హరిద్రాలేపనంకృత్వా కుంకుమంకజ్జలంతథా । నానావిధాని సర్వాణి హేమాని రజతాని చ । భూషణాని విచిత్రాణి శృద్ధాయా దారయేద్వ్రతీ ।

తా! వ్రతమును జేయదలచిన స్త్రీ శ్రద్ధతోఁ బనువును బూసి తొని కుంకుమను గాటుకను ధరించి యదేప్రకారముగా బంగారుతోను వెండితోను సుందరముగాఁ జేయఁబడిన విశేషమైన నగలను శ్రద్ధతో ధరించవలెను.

శ్లో! పత్యురాజ్ఞా గృహీత్వాతు వ్రతంకుర్యాద్వరాననే ।

తా! యో సుందరమైన ముఖముగల పార్వతీ? భర్తయొక్క యాజ్ఞనుబొంది యీ వ్రతమును జేయవలయును.

శ్లో! పూజయేద్దేవ దేవేశం చందనేనవినిర్మితం । హరిద్రీయాతు గారీంచ సైక తేనవృషంతథా । నామమంత్రేణసంపూజ్య సాంబంవృష సమన్వితం । చాతుర్వర్ణోద్భవానారీ భక్త్యాసంపూజయేచ్ఛిసమ్ ।

తా! దేవతలకు దేవుడైన సాంబమూర్తిని మంచి గంధము చేతను బార్వతిని బనువుచేతను నిర్మించి బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య కూడ) స్త్రీలలో నేస్త్రీయైనను భక్తితోఁగూడినదై వారివారి నామ మంత్రములచే పార్వతితోను వృషభవాహనముతోనుగూడిన శివుని బూజింపవలెను.

శ్లో! సూర్యేచాస్త్రగ తేదేని గృహేదేవాలయేఽపి నా । గోమయేన విలిప్త్యాఽథ రంగవల్క్యావిచిత్రైః । మంటపంకారయే త్రత్ర తోరణా ద్యైరలంకృతమ్ ।

తా! ఓ పార్వతీ? సూర్యుండ నమించిన పిమ్మటఁ దన గృహ మందైనను, దేవాలయమందైనను గోమయంబుచేఁ జక్కఁగా నలికి చిత్రమైన ముగ్గులు పెట్టి యనేకవిధములైన తోరణములతో నలంకరింపఁబడిన మంటపమును నిర్మింపవలెను.

శ్లో! తత్రసంపూజయేద్దేవం శాలభవీంభువనేశ్వరీం । భక్త్యాసంపూజితోదేన తేనభక్తేశ్వరీస్సప్రృతః ।

తా! ఆమంటపముందు సాంబమూర్తిని లోకమాతయైన పార్వతిని బూజింపవలెను ఏకారణముచే నీశ్వరుడు భక్తునిచేఁ బూజింపఁ బడుచున్నాఁడో యాకారణముచే భగవంతుడు భక్తేశ్వరుడని చెప్పఁబడుచున్నాఁడు .

శ్లో॥ సర్వమంగళమాంగళ్యే శివేసర్వార్థదాయకే। శరణ్యత్వంబకే
గారి భక్తేశ్వర సమాస్తుతే । ఇత్థంపురాణమంత్రేణ పోడవైరువ
చారకైః । ధూపదీపంచదత్వాఽశు నైవేద్యందాపయేద్వ్రతీ ।

తా॥ వ్రతము నాచరించు స్త్రీ “సర్వమాంగళమాంగళ్య”
ఈ మొదలైన పురాణమంత్రములచేతను, పోడశోపచారములచేతను
బూజించి ధూపదీపము నిచ్చి శీఘ్రముగా నైవేద్యమును సమర్పించ
వలయును.

శ్లో॥ యంత్రీపాత్రీంపృశ్యత్వాఽథ వేణునాయుతభిద్రీకం। త్రయ
స్త్రాశర్వస్థనూతై స్తత్పాత్రీంవేష్టయేద్వ్రతీ ।

తా॥ అనంతరంబున వెదురుతో రంధ్రములుగల యొక జల్లె
డను నిర్మించి అజల్లెడను ముప్పదిమూడు బంగారపు తీగెలచేఁ జట్ట
వలయును.

శ్లో॥ తస్మిన్నపూసాన్నిక్షిప్య సమాకర్షుతశర్కరాన్ । తస్మధ్యే
వకటంత్వేకం శర్కరాఘృతసంయుతమ్ ॥

తా॥ అజల్లెడలో పప్పు, నెయ్యి, పంచదార మొదలగువానితో
వండిన బూరెలనుంచి వానిమధ్య కంచదార నెయ్యితోవండిన దోసె
నొకటి యుంచవలెను.

శ్లో॥ తస్యోపరిక్షిపేద్దీపం శాలిపిప్లేనకారితం। వసునాకారయేద్వర్తి
మగ్రేకార్యాసుసంయుతమ్ ॥

తా॥ అదోసెలపైన బియ్యపుపిండితోఁ జేయఁబడిన పగ్గిమిద
నొకటినుంచి దానిలో ముందు జరుగఁబోవు కార్యము సాంతమగువఱకు
దీపము నుండునట్లు బంగారపువత్తి నుంచవలయును.

శ్లో॥ దీపంపగ్జ్యాలయేత్తస్మిన్ పూజయేచ్ఛసుమంగళిం । దానం
కృత్వా సుమంగల్యై పరమేశ్వరతుష్టయే ॥

తా॥ అపిండి క్రమిడయందు దీపమును వెలిగించి ముతైదువను
బూజించి భగవంతుని ప్రీతికొఱకు, ఆ సువాసినీస్త్రీకిఁ బూర్వమందుఁ
జెప్పఁబడిన దీపసహితమైన జల్లెడను దానముచేయవలెను.

శ్లో॥ భక్తేశ్వర సదాపహి గౌర్యాసహకృపానిధే । దాననానేన
సుప్రీత ఆయుష్యం దేహి మేకులే । పతిందీర్ఘాయుషంపుత్రా పుత్రా
బంధూ వశూనిహ । ధనధాన్యాధివృద్ధించ ప్రయచ్ఛజగదీశ్వర ।
ఏవంధంపక ర్తవ్యం భక్తేశ్వరప్రతీకముదా ।

తా॥ దయాసముద్రుడవైన ఓభక్తేశ్వరా! పార్వతితోఁగూడిన
వాడవై మమ్ముల నెల్లప్పుడు రక్షింపుము ఈ దానముచే సంతో
షించినవాడవై నావంశమునకు దీర్ఘాయురాయుము నియ్యవలయును .
నాపెనిమిటిని, పుత్రులను, మనుమలను, దీర్ఘాయుష్కతులగునట్లుగాఁ
జేయవలెను. ఓ లోకనాయకా ధనమును, ధాన్యమును వృద్ధిని బొం
దింపవలయునని ప్రార్థించి యీకిందఁ జెప్పబోవురీతిగా సంతోష
ముతో భక్తేశ్వరప్రతీకమును జేయవలెను.

శ్లో॥ మార్గశీరేఽథ పార్ణమాస్యం వటకాద్వాప్రదీరితౌ । ద్వాదీపా
దాపయేదేవ్యై దీర్ఘాయుష్యం వివృద్ధయే ।

తా॥ మార్గశిరమాస పూర్ణిమాదినమున రెండుదోసెలు రెండు
దీపములు దీర్ఘాయురాయుముకొఱకు పార్వతీ దేవికి సమర్పింపవలయును.

శ్లో॥ పుష్కేత్రీణిప్రదాతవ్యం త్రయోదీపావిధీయతే । మాఘే
చత్వారిదీపాని తత్సంఖ్యావటకానపి ।

తా॥ పుష్యమాసంబున మూడుదోసెలును, మాఘదీపము
లును మాఘమాసంబున నాలుగుదీపంబులును నాలుగు దోసెలును
సంపదవలయును.

శ్లో॥ ఫాల్గునేపంచదీపాంశ్చ తత్సంఖ్యావటకాంస్తథా । చైత్రే
షడవటకాదద్వా దీపాష్టప్రకీర్తితాః ॥

తా॥ ఫాల్గుణమాసంబున అయిదుదీపంబులును అయిదుదోసె
లును, చైత్రమాసంబున ఆఱు దీపంబులును నాఱు దోసెలును
సమర్పింపవలయును.

శ్లో॥ వైశాఖేన ప్రదాతవ్యం దీపాంశ్చైవవిశేషతః । ఏవమేవప్రకా
రేణ త్రయస్త్రింశచ్చపార్ణమాః ॥ ఏకద్వీధాప్రదాతవ్యం వటకాశ్చ

విశేషతః॥ తథాసర్వాదిదీపాని సుమంగలైః ప్రదావయేత్॥ ప్రణమ్య
భక్తిభావేన తాంబూలం దక్షిణాయురిమ్ । వ్రతరాజమిదంప్రోక్తం
ప్రీణం సాభాగ్యకారణమ్ ।

తా॥ వైశాఖమాసంబున నేడు దీపంబులు నేడు దోసెలును,
సమర్పించవలెను. ఈ వ్రతారంబుగా మువ్విదిమూడు పూర్ణిమలకు
నొక్కొక్కదీపము ఒక్కొక్కదోసెలనుపెచ్చుగానిచ్చుచు ములైదు
వనుబూజించి భక్తిభావముతో సమన్మరించి సమస్తమైన దీపము
లను దోసెలును ములైదుకు వాయసమిచ్చి దక్షిణతోగూడిన తాం
బూలము నివ్వవలయును. ఈవ్రతముగాఁ జేయఁబడిన వ్రతము
ప్రీతికు సమస్తేశ్వర్య సాభాగ్యకారణమగును

శ్లో॥ ఆత్రతేఽథయిష్యామి ఇతిహాసంపురాతనం । శృణ్వతాంసర్వ
పాకఘ్నం కీర్తిదం భవనత్రయే ।

తా॥ మూడు లోకములకు నివ్వరాలవైన ఓపార్యతీ! యీ
వ్రతమును జేయటనుగూర్చి వినువారియొక్క పాపములను నశింపఁ
జేయునదియు, గీర్తినిచ్చునదియు నగు పూర్వచరిత్రను నీకుఁ జెప్పెద.

నూత॥ శ్లో॥ అస్తిభూమండలేకాచి స్మధురామధురాకృతిః । కృత
మాలానదీతీరే రాజాశరమధ్యాకః । వదాన్సోరూపసంపన్నో రాజ
లక్షణలక్ష్మిరః । శాస్త్రజ్ఞోధనవాన్మూరో ధైర్యేణహ్యమిరద్యుతిః ।
యశసాచైవకీర్త్యాచ విఖ్యాతోభవనత్రయే॥ సోమవంశోద్భవౌపరాజా
చంద్రపాండ్యఇతిరీతః ।

తా॥ భూలోకంబున కృతమాలాయను నదీసమీపంబున రమ్య
మైన మధురయనెడు ఇట్టణంబుగలదు. ఆపట్టణమందు విశేష ధర్మా
త్మండును ప్రియంబు వలుకువాఁడును, సౌందర్యముగలవాఁడును,
రాజదివాన్ములు గలవాఁడును, శాస్త్రములను తెలిసినవాఁడును, ధన
వంతుడును, పరాక్రమము గలవాఁడును, ధైర్యముచే మిక్కిలి ప్రకా
శించువాఁడును, గీర్తిచే మూడులోకంబులఁ బ్రసిద్ధికెక్కినవాఁడును
నయి చంద్రవంశంబున బుట్టిన చంద్రపాండ్యుడనురాజు గలడు.

శ్లో! తస్యభార్యామహాభాగా పాతివ్రత్యపరాయణా! కుముద్వతీతి విఖ్యాతా కుముదోత్పలలోచనా । భర్తృశుశ్రూషణపరా శిష్టానా మిష్టదాయినీ । అనుకూలకళతేజి పాలయామాసమేదినీమ్ ॥

తా! ఆరాజనకు విశేషభాగ్యవతియుఁ బాతివ్రత్యమం దాసక్తి గలదియు నల్లగలువలవంటి నేతములుగలదియు వతిని సేవించుటయుం దాసక్తికలదియు సజ్జనులను బోషించునదియు కుముద్వతీయను ప్రసిద్ధి గలభార్య యుండెను ఇట్టి యనుకూలమైన భార్యతోగూడి యారాజ భూమి నేలుచుండెను.

శ్లో! కవాటతోరణవతీం హర్మ్యప్రాకారశోభితాం । రాంపురీం పాలయామాస రాజాపరమధార్మికః ॥

తా! మిక్కిలి సుందరమైన తలుపులతోను, తోరణములతోను, మేడలతోను, కోటతోను వ్రకాశించు మధురాపురమును ధర్మాత్ముఁ డైన యారాజు బాలించుచుండెను.

శ్లో! దంపతీపుత్రహీనాచ యయుతున్నిర్జనంవనం । సమారాధ్య శివంభక్త్యా నిరాహారోజితేంద్రియః । జవకాపంచాక్షరీవిద్యాం వరాణామయుతంతతః । తిష్ఠన్నేకేనపాదేన దశవర్షాణ్యహ్నిశం । ఫలాశీ దశవర్షాణి త్రింశద్వర్షాణితోయభుక్ । శీతోష్ణవాతవర్షాణాం సహనో నిరహంకృతిః । శివంప్రపూజయామాస దుష్టార్చైఃకమలైశ్శుభైః॥

తా! ఆనంతరంబారాజు సంతతిలేనివాడై భార్యతోగూడి జనశూన్యమైన యరణ్యమునకు వెళ్ళి యాహారముమాని యింద్రియములనుజయించి విశేషభక్తితో, శివునిసేవించి పదివేలసంవత్సరములు పంచాక్షరీవిద్యను జపించుచుఁ బిమ్మటఁ బదిసంవత్సరములు రాత్రిఁ బగ్గలు భూమిమీద నొక్కపాదముతో నిలుచుండి తపస్సుచేయుచుఁ బదిసంవత్సరములుపండ్లనుభక్షింపుచు ముప్పదిసంవత్సరములు జలము పానముచేయుచుఁ చలిని వేడిమిని వాయువును వరమునుసహించుచు సహంకారము వదలినవాడై యమ్మెత్తిపువ్వులతోను శోభన్మరమైన కుద్మములతోను ఈశ్వరారాధనము చేయుచుండెను.

శ్లో॥ అతిథితర్పణామాస ఫలమూలజలాదిభిః । తపసాచవనం
తస్య తేజసాచమహాద్భుతమ్ ॥

తా॥ ఫలములచేతను దుంపలచేతను జలము మొదలైనవాని
చేత సతిథులను దృష్టి బొందించుచుండెను ఆరాజయొక్క తపస్సు
చేతను తేజస్సుచేతను ఆరణ్యము మిక్కిలి ప్రకాశించుచుండెను.

శ్లో॥ గోభిరావ్యస్తైర్దైస్త్రింహై ర్నకులైశ్చభుజంగమైః । క్రిడంతి
సహస్వైర్వైరాస్తేజసాతస్యసిద్ధవే ॥

తా॥ ఆయరణ్యమం దారాజయొక్క ప్రభావముచే గోవులు,
పెద్దపులులు, ఏనుగులు, సింహాలు, ముంగిసలు, పాములును, బర
స్పరవైరము లేక యేకీభవించి సంచరించుచుండెను.

శ్లో॥ మందభానురభూద్భాను ర్దేవాస్సర్వేచకంపితే । తేజసాతస్య
సద్భావం తర్కయామాసురన్వహమ్ ॥

తా॥ ఆరాజయొక్క ప్రభావముచే సూర్యుడల్ప తేజస్సుగల
వాడాయెను. దేవతల, దేవుల కంపముగలవారై యాయనప్రభావమును
ప్రతిదినంబునఁ జరిగింపుచుండిరి

శ్లో॥ ఉగ్రేణతపసాశ్చప్తే సార్వతీపరిమేశ్వరౌ । ఆవిర్భూతవతురతః
కరుణాయతలోచనౌ ॥

తా॥ సార్వతీపరిమేశ్వరు లారాజచేసిన తీవ్రమైన తపస్సుచే సం
తోషించినవారుగనుకనే దయతోగూడినదృష్టిగలవారై ప్రత్యక్షమైరి.

శివః॥ శ్లో॥ హేరాజ రాజమహిషి ! కిమర్థంతపసేభవాత్ । పితృ
పైతామహంరాజ్యం త్యక్త్వాననమిహోఽగతః ॥

తా॥ ఓరాజా ! ఓశముద్వతి! మీవంశపరంపరగా వచ్చుచున్న
రాజ్యమునువిడిచి వనమునకు వచ్చినవాడవై నీమెదు నిమిత్తము
తపస్సుచేయుచున్నావని శివుడడిగెను.

శ్లో॥ శివవాక్యం సమాకర్ణ్య సంతుష్టభార్యయాసహ । కాయం
నిసాతయామాస భూమాహాటకదాడవత్ ॥ ప్రణమ్య విధివద్భక్త్యా
బద్ధాంజలిరభావత । ధన్యోన్మయగుహీశోస్మి ఫాల్గితోస్మినుహేశ్వర!

భక్తేశ్వర వ్రత కల్పః.

యదిమేత్వంప్రసన్నోసి పుత్రం దేహిచిరాయుషం । మధురాంపాలసై
ర్ధాయ మద్వంశస్యాభివృద్ధయే ।

తా॥ సాంబమూర్తిపలికిన వాక్యమును ఆరాజువిని సువర్ణదం
డమువలె భార్యతోగూడ సాష్టాంగముగా విధిప్రకారం నమస్క
రించి భక్తితోఁ జేతులుజోడించి యిట్లు పలుకుచున్నాడు. ఓదేవా!
నీవు ప్రత్యక్షంబౌటచే ధన్యుడను. గాన మమ్ములను రక్షింపుచు
మధురాకట్టణమును బాలించువాడును కులమును వృద్ధినొందించు
వాడను, చిరాయువుగల పుత్రునిదయచేయుచుని కోరిరి.

శ్లో॥ ఇతిపుష్పస్పరాజ్ఞావై భగవాన్ పరమేశ్వరః । జన్మాంతరకృతైః
పాపై స్సంతానంతవనాస్తహి । తథాపితవభక్త్యాతు తుష్టోదాస్యామి
వాంఛితమ్ ।

తా॥ వడ్డుడైశ్వర్యసంపన్నుడైన సాంబమూర్తి యీప్రకార
ముగా చెప్పెను. ఓరాజా! నీవు పూర్వజన్మంబునఁజేసిన పాపము
లచే నీకు సంతానముకలుగలేదు. అయినను నీభక్తిచే నంతోషించిన
వాడనుగాన నీ కోర్కెతీర్చెదను.

శ్లో॥ సామంగల్యవిహీనాచ కన్యకాచిరజీవినీ । అల్పాయురతి
మేధావీ పుత్రో వాతవవాంఛితమ్ ।

తా॥ సువాసినికానిదియుఁ జిరజీవియునైన పుత్రిక కావలెనా?
లేక ఎక్కువబుద్ధిమంతుడైన అల్పాయువుగల కుమారుడుకావలెనా?

శ్లో॥ బ్రూహీతిశంభురాప్రోక్తం శ్రుత్వాహ చ మహీపతిః । భగవాన్
పరమానంద పరమేశ్వరశంకరః । కన్యకామాస్తుమేదేవ పుత్రం దేహి
దయానిధే ।

తా॥, ఈరెంటిలో నీకిష్టమైనదానిని గోరుమనఁగా నారాజు
సాంబమూర్తిపలికిన వాక్యమువిని చెప్పుచున్నాడు ఓవడ్డుడైశ్వర్య
సంపన్నుడా! పరమానందస్వరూపుడా! పరమేశ్వరుడా! ఓశంకర!
కుమార్తెకన్న పుత్రుని దయచేయవలెను.

శ్లో॥ ఇతిశ్రుత్వామహాదేవ స్తథాస్త్యి తుమయాసహ । గతేతు
దేవదేవేశే రాజా స్వపురమాయయా ।

తా॥ ఈప్రకారముగా రాజచెప్పిన వాక్యమును దేవతలకు దేవుండైన సాంబమూర్తివిని నీవు కోరినట్లు నీకు వుత్తుడు కలుగునని చెప్పి పార్వతితోఁగూడి కైలాసమునకు వెళ్లెను చంద్రపాండ్యుడును తన పట్టణమునకు వెళ్లెను

శ్లో॥ తతః కుముద్వతీచంద్రా పాండ్యాద్ధర్మమవాపసా॥ తతస్తుదశమే మాసే శుభనక్షత్రసంయుతే । ప్రసూతపుత్రానర్వజ్జం రాజలక్షణ సంయుతమ్ ।

తా॥ అనంతరమా కుముద్వతి భర్తవలన గర్భవతియై పది యవ మాసంబున యోగ్యమైన నక్షత్రముతోఁగూడిన సుముహూర్తమున మిక్కిలిజ్ఞానముకలవాఁడును రాజచిహ్నములుగలవాఁడును అగు పుత్రుని గనెను.

శ్లో॥ శృత్యాపుతోత్సవంరాజా బ్రాహ్మణేభ్యోధనందదా॥ తతశ్చ జాతకర్మాది కృత్యానంతుష్టమానసః ॥ ఈశవ్రసాదలబ్ధత్వా న్నామ చేశ్వరభివ్రూపి । చక్రేపితాత్మప్రమేదై మాంజీబంధనమాదరాత్ ॥

తా॥ ఆచంద్రపాండ్యమహారాజు పుత్రజననమునువిని బ్రాహ్మణులకు విశేషమైన ధనమును దానమిచ్చి సంతోషముతోఁ గూడిన వాఁడై జాతకర్మముచేసి యీశ్వరానుగ్రహమువల్ల ఈపుత్రుడు జన్మించెను కాబట్టి ఈశ్వరుండని నామకరణముచేసినవాడై యెనిమిదవ సంవత్సరమున బ్రేమతో ఉపనయనముగూడ జేసెను

శ్లో॥ జగ్రాహసకలావిద్యా అధ్వరణముఖాఃకృమాత్ ॥

తా॥ ఆరాజయొక్కపుత్రుడును కృమముగా నధర్వణవేదము మొదలుగాఁగల సర్వవిద్యలను తెలిసికొనినవాడాయెను

శ్లో॥ సంప్రాప్తేషోడశేవర్షే రాజాచింతాపరాయణః॥ కథంపుత్రస్തു దీర్ఘాయా ర్భవతీతివిచారయన్ । వివాహానంతరంతస్య దస్తవ్యమితి చింతయన్ ॥

తా॥ అపిల్లవానికిఁ బదియేటవ సంవత్సరమురాగానే రాజు బ్యాకులముగలవాడై నాకుమారుడెట్లు చిరజీవుండు కాఁగలఁడని

తలపోయుచు వివాహముచేసిన పిమ్మట నీవిషయము విచారింపఁదగిన దని నిశ్చయించుకొనెను.

శ్లో! ఏవంస్థితేనతీతథా అలకాపురనాయకః | రాజామిత్రసహానామ శివభక్తదారధీః | కళావతీతస్యభార్యా భక్తేశ్వరపరాయణా | భక్తేశ్వరప్రసాదేన లబ్ధాపుత్రింతు కన్యకామ్ |

తా | (అచ్చట నీరీతి నారాజు విచారించుచుండెను.) ఇది ఇట్లుండఁగా అలకావట్టణమునకుఁ బ్రభువును శివునియందు భక్తిగల వాఁడును ఎక్కువైన బుద్ధిగలవాఁడనగు మిత్రసహుఁడనెడు రాజు గలఁడు ఆయనకుభక్తేశ్వరునియందాసక్తిగల కళావతియనుభార్యయు భక్తేశ్వరుని యనుగ్రహమువల్ల జనియించిన యొక పుత్రుఁడు నొక పుత్రికయును గలరు.

శ్లో! సంపాప్తయోవనేకన్యాయాం దానంకర్తుమియేషసః |

తా | పుత్రికకు యోవనమురాఁగానే వివాహము చేయుట కాయన నిశ్చయించుకొను చుండెను

శ్లో! తతస్తుమధురా రాజ్ఞ స్సకాళాదాగతాన్మహాః కన్యాంద్రీష్టుం ముదాయక్తా శ్శుభ్రామిత్రసహస్త్రితా | ఆహూయసంతుష్టమనాః కన్యాందాస్యామిపార్థివః | ఆగచ్ఛత్పతివేగేన రాజాసభాతృబంధవః |

తా | అనంతరంబున మధురానగరమునకుఁ బ్రభువైన చంద్ర పాండ్యునిచేఁ బంపఁబడిన రాజులు కన్యను జూచుటకు వచ్చినవారని యామిత్రసహుఁడనిని సంతోషముగలవాఁడై వారినిబిలిచి మర్యాద చేసి చంద్రపాండ్యుని పుత్రునికు నాశుమారైను యిచ్చెదను. అని చెప్పి వారందరిని సకటుంబబంధుమిత్ర సహితముగా శీఘ్రముగా రమ్మకడని చెప్పెను.

శ్లో! ఇతిశృతవృత్తపవచ స్సంపాప్త మధురాంపురీమ్ | రాజ్ఞేని వేదయామాసు ర్వృత్తాంతం సర్వమాదితః |

తా | ఈ ప్రకారముగా చెప్పిన యారాజు వాక్యమును విని మధురానగరమునకు వెళ్ళి ఆరాజున కావృత్తాంతముసంతయు సవిస్తారముగాఁ జెప్పినవారైరి.

శ్లో॥ ఆకర్ణ్యరాజాసంతుష్ట భార్యబంధునమన్వితః । ఆలకామాయయాతూర్ణం రథాశ్వగజపత్తిభిః ॥

తా॥ వారుచెప్పిన వృత్తాంతము యావత్తు ఆచంద్రపాండుడు విని సంతోషించి భార్యబంధువులు మొదలైనవారితోను రథములు గుఱ్ఱములు, ఏనుగులు, మొదలగువానితోను సమస్తసేనలతోను శీఘ్రముగా నలకాపట్టణమునకు వెళ్ళినవారైరి.

శ్లో॥ ఆలోక్యరాజాతా సర్వా పార్లమాస్యాం ముదాన్వితః । వివాహం కారయామాస శాస్త్రోక్తేననైవవర్తనా ॥

తా॥ ఆ మిత్రసహుడును పెండ్లినిమిత్రమువచ్చిన చంద్రపాండుడు మొదలైన సర్వజనులనుజూచి సంతోషించి వారికిఁదగినమర్యాదలుచేసి పూర్ణిమాదినమున శాస్త్రోక్తముగా వివాహము చేసెను.

శ్లో॥ కళావతీతురస్యాంవై ప్రతోద్యావనమాతనోత్ ।

తా॥ ఆమిత్రసహుని భార్యయైన కళావతి ఆపూర్ణిమదినంబున క్రిందఁ జెప్పఁజూపురీతిని భక్తేశ్వరప్రతోద్యావమును ఆచరించెను.

శ్లో॥ వేణుపాత్రిత్రయస్త్రింశ త్వర్ణపట్టైరలంకృతః । చంద్రినేన మహాలింగం భక్తేశ్వరసుసంజ్ఞితమ్ ॥ హరిద్రయాతథాగారిం సైకతేన వృచంతథా । సంపూజ్యవిధివద్రాత్రే గంధపుష్పక్షతాదిభిః । త్రయస్త్రింశద్వీటాః ని ససూపఘృతశర్కరాః । త్రయస్త్రింశత్సక్తదీపా నిధాయవటకోపరి । పుష్త్రీంకల్యాణినామ్నీంతు వస్త్రగంధాక్షతాదిభిః । హరిద్రాకణ్డలైశ్చైవ పుష్పచందనకుంకుమైః । అలంకృత్య దదాతస్యై తత్పాత్రం భక్తిసంయుతా । మండలాదీపసూపాద్యైః పూరితం వేణుపాత్రీకమ్ । భక్తేశ్వరుష్టైదాస్యైమి స్వర్ణపట్టైరలంకృతమ్ । దాతృప్రతిగృహీతృభ్యాం సౌమంగల్యవ్రదాయకమ్ । పుత్రపౌత్రాభివృద్ధ్యర్థం ప్రతినంపూర్తిహేతవే ॥

తా॥ మంచిగంధముచే లింగాకరముగా భక్తేశ్వరునిన్ని పసుపుచే బాంధ్యతినిన్ని ఇసుకచేనెద్దును నిర్మించినదై యా రాత్రి గంధము పుష్పములు, ఆకుతలు మొదలగువానిచే బూజించి ముప్పదిమూడు

బంగారపుతీగలచేఁ జట్టఁబడిన వెనురుజల్లెకలో పప్పు, నెయ్యి, కంచ దారతోఁగూడిన ముప్పదిమూడు దోసెలనుండి యాదోసెలందుఁ పిండితోఁ జేయఁబడిన ముప్పదిమూడు ప్రమిదెలనుంచి యాపమిదెల యందు దీపములను వెలిగించి కల్యాణీయను పేరుగల తన పుత్రికకు చీరె, రెవిక, గంధము, యక్షలు, వసుపు, కాటుక, కుంకుమ, పుష్పములు మొదలగువానిచే నలంకరించి దీపాదులచే నిండింపఁబడిన యాజల్లెడను శాస్త్రోక్తవిధిగా యిచ్చుచు ఇచ్చినవారికిని బుచ్చుకొన్నవారికిని భక్తేశ్వరుడను భగవంతుఁడు సంతసించి మాకుచిరకాలసువాసీసీత్యమిచ్చునట్లుగాను పుత్తులు మొదలగువారిని వృద్ధిపొందించునట్లుగాను వ్రతము పూర్తినొందునట్లుగాను భగవంతుఁడు రక్షించుగాక యని ఆమె కుమార్తెయైన వివాహస్త్రీకి వాయనదానముచేసెను.

శ్లో॥ ఇతిదత్వాతతఃకన్యాం ప్రేషయిత్వావరాంతికం బంధుభిస్సహ భుక్త్వాతు సుఖమాస్తేయథాసుఖమ్ ।

తా॥ ఈప్రకారము కళావతి వ్రతోద్వాపనముచేసి పిమ్మట తన కుమార్తెను అల్లనివద్దకు పంపించి పిమ్మట తమ బంధువులతోఁ గూడి సుఖంబుగా భుజించినవార్తెరి

శ్లో॥ మృతస్సంహారోయాత స్తయోశ్చయ్యాగృహంవ్రతి । ఊర్ధ్వాటయోద్ధాటయేతి కవాటమితిచానకృత్ । ఇతికృత్వాహకల్యాణీ వాక్యంనోద్ధాట్య తేతిసా ।

తా॥ ఆచిన్నది పెనిమిటివద్దకు వెళ్ళినపిమ్మట కాలమాసన్నమై అప్పుడు ప్రాణములను దీసికొనిపోవు మృత్యుదేవత ఆదంపతులున్న గదికివెళ్ళి తలుపుతీయుము తలుపుతీయుమని మాటిమాటికిఁ బలుకఁగా ఆమాట వివాహస్త్రీ విని యేకాంత సమయంబుగాన తలుపుతీయనిని శలికెను.

మృత్యుః॥ శ్లో॥ అహంమృత్యుస్తవపతిం నేతుమల్పాయుషంక్షణాత్ ।

తా॥ మృత్యుదేవత చెప్పుచున్నది. నేను మృత్యుదేవతను, నీపెనిమిటికి ఆయుర్దాయము సమాప్తమైనది కాన నీక్షణంబే తీసికొని వెళ్ళుటకుగాను వచ్చిననెను.

కల్యాణి! (వివాహస్త్రి) శ్లో! భక్తేశ్వరప్రసాదాత్తు సామంగల్యాది సంపదా । స్థితాఽహంతస్యనికటే కథమాగమ్య తేత్యయా । గచ్ఛ గచ్ఛేతితంచోక్త్యా శరణం పాశహంఃణమ్ । భక్తేశ్వరదయాసింధో శరణాగతవత్సల । మృత్యుగ్రస్త్రం మమపతిం రక్షరక్షదయానిధే ।

తా॥ ఓమృత్యుదేవతా! భక్తేశ్వరస్వామియొక్క యనుగ్రహముచే దీర్ఘసువాసీనీత్యము మొదలగు సంపత్తులదానినై నాపెనిమిటి సమీపమందుంటిని నీవిచ్చటి కెట్లు రాగలవు పో పొమ్మని మృత్యుదేవతతో బలికి ఓభక్తేశ్వరస్వామీ! అపారమైన దయగలవాడా! రక్షింపునుచు ఓ ఈశ్వరా! కరుణకు స్థానమైన ప్రేమగలవాడా! నా పెనిమిటిని మృత్యువువల్ల విడిచిపెట్టిచి నన్ను రక్షింపుము రక్షింపువాని మా పాశములను నశింపజేయునట్టియు రక్షకుడైన భక్తేశ్వరస్వామిని పలువిధములుగా ఆశ్యాణి బ్రాధికంచెను

శ్లో! ఏతస్మిన్మంత్రేమృత్యుః క్రుద్ధస్సంరక్తోచనః । పాదప్రహారై ర్భహుశః ఉద్ధాట్య చకవాటకమ్ ॥ గృహీతుమాగతస్తూర్ణం తదాశంభుర్దయానిధిః । దీపనః ఘోభోగయుక్తః కాలసర్వోబభావహ । మృత్యుం దదంశకోపేన ఈశోభక్తార్థిభంజనః । నప్తౌమృత్యుః పసాతాఽథ విన్మతాక్షోభయగః రః ।

తా॥ ఇంతలో మృత్యుదేవతాగోపించి యెఱుగెన కన్నులుగలదై తలుపు ననేకసార్లుతన్ని బ్రదలుకొట్టి లోపల బ్రవేశించి శీఘ్రముగా నామెభర్తనుదీసికొనివెళ్ల ప్రయత్నించుచుండగా అప్పుడదయాసము దుండై నటువంటి భక్తు యాశత్తును దొలగఁదోయు సాంబమూర్తి యచ్చటచుండు దీపములను పడిగలనుగా జేసికొని పరిమేశ్వరుడు నల్లని గొప్ప సర్పమై రోషముతోగూడి కటవంగా ఆ మృత్యుదేవత కండ్లు తెరిచి పొంగింబువిడిచి భయంకరాకారముతో క్రిందబడెను.

శ్లో! దృష్ట్యాశుచిత్రగుప్తాద్భ్యాః ప్రార్థయంత ఉమాపతిం । ఈశస్సంప్రార్థనాత్తుష్ట శ్చిత్రగుప్తమువాచహ ॥

తా॥ చిత్రగుప్తుడు మొదలైన యమభూతచర్యజూచి సాంబ

ఘోరిని బ్రార్థింపగాఁ ఆ యీశ్వరుడు సంతోషించి చిత్రగుప్తు
తో నొక వాక్యమును బలికెను.

శ్లో॥ కల్యాణీయంతుమదృక్త్వా కృతభక్తేశ్వరవ్రతా । తస్యాపరిం
కథంహంతు మాగతోడండభృత్స్వయమ్ ।

తా॥ ఓచిత్రగుప్తా! కల్యాణి అను చిన్నది నాయందు భక్తి
గలదై భక్తేశ్వరవ్రతము నాచరించినదాయెను ఈ వృత్తాంతంబు
తెలిసియు ఈచిన్నదాని పెనిమిటిని జంపుటకు యముడు ఎట్లువచ్చెను.

శ్లో॥ భవత్వితఃపరం త్వేవం నాగంతవ్యం యమప్రణి శ్చమాకృతా
మయామాయం ధర్మరాజేన సంప్రతి । గంతన్యాఇతితానుక్యా ఉమ
యాసహితిశ్శివః । వత్సేకల్యాణిమాభూతై భీతిర్భర్తృవధాదితి॥ భక్తే
శ్వరవ్రతంపుణ్యం త్వయాకార్య మితఃపరం । మత్ప్రసాదా త్వవపతి
ర్దీరాయఃపుత్రవ్రాసుః॥ ఇతిదత్వావరతస్మై భక్తేశోఽంతరిధీయత॥

తా॥ ఈవఱకుఁ దెలిసియో తెలియకయో చేసెను. గాన
మృత్యుదేవత నేనును శ్చమించితిని ఇంతటనుంచి నాయాదు భక్తిగల
వారివద్దకు రాకూడదు ఇప్పుడు మీరు యమునితోఁగూడి మీలోకం
బునకుజనుడని యముని ప్రాణసహితునిగాఁజేసిపంపి యనంతరమీశ్వ
రుడు పార్వతితోఁ గూడివాడై, ఓ కల్యాణి సీభర్తకు ఆయుర్దాయ
మిచ్చితిని పుణ్య పవనమైన భక్తేశ్వరవ్రతము నీపురుషేణుము అందు
వలన సీభర్త పుత్రవంతుఁడును సుఖవంతుఁడనై చిరకాలము జీవింప
గలడని ఆ చిన్నదానికి వరమిచ్చి కైలాసంబున కేగెను.

శ్లో॥ తతస్సుఖేనకల్యాణి సహభర్తావిహృత్స్వచ । పరేద్దుఃప్రాప్తి
రుత్థాయ ప్రాప్యకల్యాణమటకం । వధూవరౌతతస్తత్ర కృతకాతుక
మంగళౌ ॥

తా॥ అనంతరం బాకల్యాణి పెనిమిటితో సుఖముగా విహరించి
మేఱునాఁ దుదయంబునలేచి మంగళవ్రతమైన యలంకారంబులతోఁ
గూడి వివాహ మంటపమునకు వెళ్ళెను.

శ్లో॥ మధురేశ స్తస్యభార్యా పుత్రస్యాయుర్వీచింతయన్ । ఇతఃపరం
స్నుహభాగ్య వశాద్ధీర్ఘాయుఃస్త్వీతి । ఇతిచింతయతస్తత్ర కథా

వత్సాఽలకేశ్వరః । ఆహ్వనార్థం వాద్యఘోషై ర్గత్వాసంబంధినో
గృహం । ఆహూతౌతుమదాయక్తౌ తదాకల్యాణమంటపమ్ ।

తా॥ చంద్రసాంధ్య మహారాజ కుముద్వతియుఁ బుతుని
యల్పాయుర్దాయమునుగూర్చి విచారపడుచు నింతటనుండి మనకోడలి
భాగ్యముచే మనకుమారుండు దీర్ఘాయుష్మంతుఁడు కావలెనుగాని
మనచే నేమగునని యాలోచింపుచుండఁగా మిత్రసహుఁడు భార్యతోఁ
గూడి మంగళవాద్యములతో వచ్చినపిమ్మట చంద్రసాంధ్యుని కుము
ద్వతిని తన గృహంబునకు బ్రవేశపెట్టిరి.

శ్లో॥ దృష్ట్వావధూవరాప్రీతా స్నూమాంప్రావకుమ ద్వతీ । బాలే
కళ్యాణిహేవశ్చే తత్సంమేబూహిపుచ్చతః । ఏహోఽల్పాయుశ్చమే
పుత్ర సద్యాగ్యాదృహుజీవతు । ఇతికృత్వామతినసుభు ఉద్వాహం
కారితంమయా । తేనవ్రతప్రభావేన దీర్ఘాయరథవత్పతిః ।

తా॥ అక్కడ పుత్రుని కోడలినిజూచి సంతోషించి కుముద్వతి
కోడలివద్దకువెళ్ళి యిట్లనియె ఓ చిన్నదానా! కల్యాణీ! మా
కుమారు డల్పాయుర్దాయము గలవాడైనను నీభాగ్యముచే జర
కాలము జీవించగలడని నాలోచించి మీయిద్దరికీఁ బెండ్లిజేసితిమి.
ఏవ్రభావముచే నీపెనిమిటి దీర్ఘాయుష్మంతుఁడయ్యెనో దెల్పుము.

శ్లో॥ తతస్సారాత్రిపుత్రాంత మాహశ్వశ్రోర్ముదాన్వితాఃప్రతాప్తసం
హృష్టహృదయాతామాలింగ్యముహూర్మహుః॥తద్ర్వతంమమచ బ్రూ
హికరిష్యామిసుమధ్యమే॥ఈశ్వరోక్తప్రకారేణసర్వంవ్యాకథయత్రదా॥

తా॥ అనంతరం బా కల్యాణి రాత్రిజరిగిన వృత్తాంతమును
అ త్రమామతోఁజెప్పఁగానిని సంతోషించిన మనస్సుగలవారై కోడలిని
మాటిమాటికి అత్తగారు ఆలింగనముచేసిగాని భక్తేశ్వర వ్రతవిధాన
మును నాకుఁ జెప్పమని యత్తగారు యదుగఁగా నారాత్రి సాంబ
మూర్తి చెప్పినరీతి సంతయు కల్యాణి కుముద్వతికిఁ జెప్పెను

శ్లో॥ సుతాప్తవ్రతప్రభావంతు వ్రతంచకే కుముద్వతీ । తేనవ్రత
ప్రభావేన పుత్రప్రాప్తసమన్వితా మధురాంప్రాప్యసన్నహః పుత్ర
ప్రాప్తసమన్వితః॥ధుంబానోవివిధాభాగా సుఖమాస్తేయథాసుఖమ్॥

తా॥ కుముద్వతి కోడలు చెప్పిన వ్రతప్రభావమును విని యా వ్రతము నాచరించి దాని మహిమచే బుత్తుడు మొదలైన సంవత్సరముగూడి స్వకీయమైన మధురానగరమునకుఁజని చంద్రాపాండ్యుఁడును కుముద్వతియుఁ బుత్తుఁడును కోడలును బరస్పర స్నేహముగల వారై యనేకమైన భోగముల సనుభవించుచు సుఖముగానుండిరి.

శ్లో॥ తదావ్రథృతిలోకేఽస్మిన్ వ్రతం భక్తేశ్వరాభిధం । ఇతిహ్య కథయత్రత సార్వతీం కరమేశ్వరః ॥

తా॥ అది మొదలుకొని భూలోకమున భక్తేశ్వరవ్రతము చేయుఁ బడుచున్నదని కైలాసంబున సార్వతికి శివుఁడు చెప్పెను.

శ్లో॥ భక్తేశ్వరవ్రతమిదం పార్లమాస్యాం విధీయతే ।

తా॥ ఈ భక్తేశ్వరవ్రతము పూర్తిమీద నమునముఖ్యముగా జేయఁదగినది.

శ్లో॥ నారీసామాన్యమేతద్ధి వ్రతం భక్తేశ్వరాభిధం । కరోతి భక్త్యా యానారీ వ్రతమేత చ్చివస్యయం । సంప్రాప్య పుత్రప్రాప్త్యాదీనా సామంగల్యాదిసంపదః । ఇహ భక్త్యా చ హా భోగాన సదా శివపదం వ్రజేత్ ।

తా॥ పత్ని స్త్రీ యీ వ్రతము తప్పక చేయవలయును. ఏ స్త్రీ భక్తికలదై మంగళవ్రదంబు ప్రియంబునగు నీ వ్రతమును జేయునో ఆ స్త్రీ పుత్తులు, మనుమలు చిరకాలము సువాసినీగా నుండుట యీ మొదలగు సంపత్తులనుబొంది యీలోకమునందు గొప్పసౌఖ్యమునుభవించి జన్మాంతమున కైలాసంబున కేగెను.

శ్లో॥ ఇతి సూత్రవచస్పృత్వా ఋషయస్తప్తమానసాః । సర్వాభీముషి పత్నీభిః కారయామాసురైశ్వరం । తదావ్రథృతిలోకేఽస్మిన్ ప్రసిద్ధ మథవతితౌ ।

తా॥ శౌనకాది మునీశ్వరు లీ ప్రకారము సూతమహామునిచెప్పిన వ్రతమును విని సంతోషచిత్తులై తమతమ భార్యలచే భక్తేశ్వరవ్రతమును జేయించిరి అది మొదలీ భూలోకమందు భక్తేశ్వరవ్రతము ప్రసిద్ధికెక్కి యుండెను.

ఇతి భవిష్యత్పరపురాణే ఉమామహేశ్వర సంవాదే

భక్తేశ్వరవ్రతకల్ప స్సంపూర్ణః.

కృత్తి కా దీ ప వ్ర త క ల్పః.

—* పూ జా వి ధా న మ్ *—

ఏవంగుణ ... సుభతిథా । ఉమామహేశ్వరముద్దిశ్య । ఉమా
మహేశ్వరప్రీత్యర్థం ఉమామహేశ్వర ప్రాణప్రతిష్ఠాపన పూర్వకసంభ
వద్భిర్ద్రివై స్సంభవద్భిః కదార్ధై స్సంభవద్భి రుపచార్తై స్సంభవతా
నియమేన యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది కల్పాత్కవిధానేన షోడ
శోపచారపూజాం కరిష్యే । తదంగకలశారాధనం కరిష్యే । కలశస్య
ముఖే... సమాశ్రితాః । ఆకలశేషు ధావతి పవిత్రే) పరిషిచ్యతే ఉక్తై
ర్యజ్ఞేషువర్థతే ॥ ఆపోవా ఇదగ్ం సర్వం... సన్నిధింకురు । ఆయాంతు
ఉమామహేశ్వరపూజార్థం దురితక్షయకారకాః ॥ కలశోదకేన పూజా
ద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య । దేవద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య । ఆత్మానంచ సం
ప్రోక్ష్య । తదంగ ప్రాణప్రతిష్ఠాపనం కరిష్యే । అస్య ఉమామహే
శ్వర ప్రాణప్రతిష్ఠా మహామంత్రస్య । బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వరా
ఋషయః ఋగ్యజుస్సామాధర్వణానిఘండాంసి ప్రాణశక్తి పరాదేవతా
అం-బీజం, హ్రీం-శక్తిః, కోం-కీలకం, మమసర్వాభీష్ట ఉమామహే
శ్వర ప్రాణప్రతిష్ఠాసిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః॥ అం-కం-ఖం-గం-జం-
ఆం । వృధివ్యప్తేజో వాయ్వాకాశాత్మనే । ఆం-అంగుష్ఠాభ్యాంనమః॥
ఇం-చం-ఛం-జం-ఝం-ఇం - ఈం-శబ్దస్పర్శరూప రసగంధాత్మనే ।
ఈం-తర్జనీభ్యాంనమః ॥ ఉం-టం-తం-డం-ధం-ణం-ఊం । త్వక్పక్షు
శ్రోత్ర జిహ్వఘ్రాణాత్మనే । ఊం । మధ్యమాభ్యాంనమః ॥ ఏం-తం-
థం-దం-ధం-నం-ణం వాక్పాణిపాదపాయావస్థానాత్మనే । ఐం-అనామి
కాభ్యాంనమః॥ ఓం-పం-ఫం-బం-భం-మం-బేం । వచనాదానగమన
విసర్జనానందాత్మనే బేం-కనిష్ఠికాభ్యాంనమః॥ అం-యం-రం-లం-వం-
శం-మం-నం-హం-క్షం-హం-సః । మనోబుద్ధిచిత్తాహంకారాత్మనేఓం
అః కలకలకరస్సమాభ్యాంనమః॥ ఏవం హృదయాదిన్యాసః॥ ధ్యానమ్॥

శ్లో॥ రక్తాంభోధి స్థహతోల్లసదరుణ సరోజాదిరూఢా కరాజైః।

పాశంకోదండ మిక్షూద్యవమణిగుణ మప్యంకుశం పంచబాణాః ।
 బ్రాహ్మణసృక్క పాలాత్రిణయనసహితా పీనవక్షోరుహాఢ్యా । జేవీ
 బాలార్కవణాఽధవతు సుఖకరీ పాణశక్తిః పరానః॥ హాం-ప్రీ-హం-
 య-ర-ల-వ-శ-మ-స-హం-తం - హంసః ఉమామహేశ్వర
 పాణః ఇహపాణః॥ ఓ-ఆం-ప్రీ-క్రొం-య-ర-ల-వ-శ-మ-స-
 హం-హంసః ఉమామహేశ్వర జీవఇహస్థితాః । ఓం-ఆం-ప్రీ-
 క్రొం య-ర-ల-వ-శ-మ-స-హం-హంసః । ఉమామహేశ్వరస్య
 వాజ్మనశ్చక్షుశ్శ్రోత్ర జిహ్వస్థూణా ఇహైవాగర్హ్య సుఖం చరం
 తిష్ఠంతస్సహా॥ ఓం అసునీతే... ఉపవ్యాయతే॥ స్థిరోధవ... కురు॥
 తతః ధ్యానం॥ హృత్పద్మ... రు॥ శ్లో॥ కైలాసే కమనీయరత్నఖచితే
 కల్పద్రుమూలేస్థితమ్॥ కర్పూరస్ఫటికేందు సుందరతమం కాత్యాయనీ
 నేవితమ్॥ గంగోత్తుంగరతంగరంజిత జటాభారం కృపాపాగరం । కంఠా
 లంకృతశేషభూషణమహం మృశ్యుంజయంభవయే॥ శ్లో॥ విశ్వతః
 పాదపాదాబ్జం విశ్వతోక్షిణిరోముఖం॥ జ్వలంతం విశ్వమావృత్య తేజో
 రాశిం శివంస్మరేత్ । శ్లో॥ ముక్తాలంకృత సర్వాంగమిందుగంగాధరం
 హరం॥ ధ్యాయేత్కల్పతరోర్మాలే సుఖానీనంసహామయా॥ శ్లో॥ చం
 ద్రికాయప్రతీకాశం త్రినేత్రం చంద్రిభూషణం । ఆపింగళజటా
 జాటం రత్నమాళివిరాజితమ్॥ శ్లో॥ నీలగీవముదారాగం తారాహ
 రైశ్చశోభితం॥ పరదాధయహ స్తంచ హరంచపరమేష్వరమ్॥ శ్లో॥ దధా
 నంనాగపలయం కేయూరాంగదముదికాం॥ వ్యాఘ్రచిర్ర్మకరీధానం
 రత్నసింహాసనేస్థితమ్ । శ్లో॥ ధ్యాయేత్పద్మావభాసేతు చింతయేద్దిరి
 కన్యకాం । భాస్వజ్జపాప్రసూనాభా ముదయూర్క సప్రసభామ్॥ శ్లో॥
 విద్యుత్పుంజనిభాంతనీవీ మనోభవననందినీం । బాలేందుమకుటా
 సిద్ధాంసీలకుంచితకుంభలామ్ శ్లో॥ భృగోపచయసంయుక్తాం నీలాల
 కవిభూషితాం । మణికుండలవిద్యోతి ముఖమరడలవిభ్రమామ్॥ శ్లో॥
 ననకుంకుమ చుక్కాంగీం కపతలదర్పణాం కంబుకంఠాంశివా ముద్య
 మ... శ్లో॥ పాశాంగకళకదాదేగళ నిలగగళి

చతుర్భుజం! అనేకరత్నలసద్వివ్య కాంచీగుణాన్వితామ్! శ్లో! దిక్పల
 వనితామాలి విన్యస్తాంఘ్రి సరోరుహం । రత్న సింహాసనారూఢం
 సర్వైశ్చ పరిసేవితామ్ । శ్లో! ఏవంధ్యాత్వామహాదేవీం గౌరీంచగిరి
 కన్యకాం । మీదుష్టమ...ఆచరవినాకమ్! శ్రీ ఉమామహేశ్వర...
 నమః! ధ్యానం! శ్లో! ఆగచ్ఛమృత్యుంజయ చంద్రమాళే వ్యాఘ్రాజి
 నాలంకృతకూలపాణే । స్వభక్తసంరక్షణకామధేనో వ్రసీదసర్వేశ్వర
 పార్వతీశ! నమస్తే రుద్రమన్యవ...ఉచితేనమః! ఉమామహేశ్వర...
 నమః! ఆవాహనం సమర్పయామి! శ్లో! భాస్వన్మాక్షికతోరణై ర్మర
 కతస్తంభాయుధాలంకృతే! సాధేధూపసువాసితే మణిమయేమాణిక్య
 దీపాంచితే! బ్రహ్మాండ్రామరయోగిపుంగవ గణైర్యుక్తైచకల్పద్రుమై!
 శ్రీ మృత్యుంజయ సుస్థిరోభవవిభో మాణిక్యసింహాసనే! యాతత్తమ
 శ్చివ...మృడయ! శ్రీ ఉమామహేశ్వర...నమః! అనేకనవత్నసిం...
 యామి! శ్లో! మందాకమల్లీ కరవీరమాధవీ పున్నాగనీలోత్పల చంప
 కాన్వితైః । కర్పూరపాటీరసువాసితైర్జలై రాధత్స్వమృత్యుంజయ
 పాద్యముత్తమమ్! యాతెరుద్రశివతనూ...కశీహి! శ్రీ ఉమామహే
 శ్వర...నమః! పాదయోః పాద్యంసమర్పయామి! శ్లో! సుగంధపుష్ప
 ప్రకరైస్సువాసితై ర్వియన్నదీశీతలవారిభిశ్శుభైః! త్రైలోక్యనాథార్చి
 హరాఽర్ఘ్యమాదరా ద్భుజాణమృత్యుంజయ సర్వవందితా! యామి
 మంగిరిశంత ... పురుషం జగత్ । శ్రీ ఉమామహేశ్వర...నమః ।
 హస్తయోరర్ఘ్యం...యామి! శ్లో! కర్పూరవాసితైస్తయై శ్రీతలైరతి
 పావనైః! మృత్యుంజయమహాదేవ శుద్ధాచమనమాచర! శివేనవచసా
 ...సత్! శ్రీ ఉమామహేశ్వర...నమః । ముఖే ఆచమనీయం ...
 యామి! శ్లో! గుడదధిసహితం మధుపక్వీర్ణం సుఘృతనమన్విత సుదు
 గ్ధయుక్తమ్! శుభకరమధుపర్కమాహర త్వంత్రిణయనశంకర త్రిలోక
 వంద్య! ఆధ్యపూచదధివక్తా...యాతుధాన్య! శ్రీ ఉమామహేశ్వర
 ...నమః! మధుపర్కం...యామి! పంచామృతస్నానం! ఆప్యాయస్వ
 ...ధే! దధి...కరత్! శుక్ర...రశ్మిభిః! స్వాదుఃపవన ... అదాభ్య!

పంచామృతస్నానం ... యామి || శ్లో || జగత్ప్రియాభాస సమస్తతీర్థ
 స్రవమాహృతైః కల్మషహారిభిశ్చ | స్నానం సుఖోద్వైరవధారయత్సం
 మృత్యుంజయాఽనంతగుణాభిరామ | అసాయస్తామా...దిక్షు | ఆహా
 హిష్టా...చనః | నమస్తేమాయ...శివతరాయచ | శ్రీ ఉమామహేశ్వర
 శ్వర ... నమః || శుద్ధోదకస్నానం ... యామి || శ్లో || దర్పణప్రతిమం
 శుభ్రం కాశేయం నేత్రసుందరమ్ | ధారయాఽతీవమృదులం మృత్యుం
 జయ మహాప్రభో | శ్రితాస్స...విలోహితః | శ్రీ ఉమామహేశ్వర...
 నమః || వస్త్రయుగ్మం ... యామి || శ్లో || విశుద్ధముక్తాఫలజాలవంద్య
 మనోహరం కాంచనసూత్రయ్యుక్తం | యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం
 వాహస్వమృత్యుంజయ భక్తిగమ్యమ్ | ఉత్తైసం...యాతినః | శ్రీ
 ఉమామహేశ...నమ || యజ్ఞోపవీతం...యామి || మాణిక్యకేయూర
 కిరీటహారైః కాంచీమణిస్థాపితకుండలైశ్చ | మంజరముక్తాభరణైర్మనోజ్ఞై
 రంగాని మృత్యుంజయభూషయామి | శ్రీ ఉమామహేశ్వర...నమః ||
 ఆభరణాని సమర్పయామి | త్ర్యంబకం...మృతాత్ | శ్రీ ఉమా...
 నమః || త్ర్యంబకం స...యామి || శ్లో || శ్రీగంధం ఘనసారకుంకుమ
 యుతం కస్తూరికాపూరితం | పాశేయేనహిమాంబనా విరచితం మం
 దారసంవాసితమ్ | దివ్యం దేవమనోహరం మణిమయేపాతే | సమారో
 పితం | సర్వాంగేషువిలేపయామి సతతం మృత్యుంజయ శ్రీనిధే ||
 నమోఅస్తు నీలగ్రీవా...కరంనమః || శ్రీ ఉమా...నమః || గంధం...
 యామి || శ్లో || అక్షతైర్వల్లైర్దివ్యై స్రవ్యై కిలసమన్వితైః | మృత్యుం
 జయమహాదేవపూజయామి వృషధ్వజ | ఆయనేతే...ఇమే | శ్రీ ఉమా
 ...నమః || అక్షతాన్ స...యామి || నిధనపతయే...సదాశివైం ||
 శ్లో || చంపకవంకజకుండైశ్చ కేసరకరవీరమల్లికాకుసుమైః | విస్తారయామి
 తోజాటం మృత్యుంజయ పుండరీకనయనామ్ | ప్రముంచధన్వభగవౌ
 వహ | శ్రీ ఉమా...నమః || పుష్పాణి పూజయామి |

అథాంగపూజా | మహేశ్వరాయనమః | పాదాపూజయామి |
 ఈశ్వరాయనమః | జంఘేపూజయామి | కామరూపాయనమః | బానునీ

పూజయామి! హరాయనమః! ఉరూపూజయామి! త్రిపురాంతకాయ
 నమః! గుహ్యంపూజయామి! భవాయనమః! కటింపూజయామి! గంగా
 ధరాయనమః! నాభింపూజయామి! పశుపతయేనమః! హృదయం
 పూజయామి! పినాకినేనమః! హస్తాంపూజయామి! శివాయనమః!
 భుజోపూజయామి! శితికంఠాయనమః! కంఠంపూజయామి! విరూపా
 త్తాయనమః! ముఖంపూజయామి! త్రినేత్రాయనమః! నేత్రాణిపూజ
 యామి! రుద్రాయనమః! లలాటంపూజయామి! శర్యాయనమః! శిరః
 పూజయామి! చంద్రీమాళయేనమః! మాళింపూజయామి! పశుపత
 యేనమః! నర్వాణ్యంగానిపూజయామి! శ్లో! త్రిదశంత్రిగుణాకారం
 త్రినేత్రంచత్రాయుధం! త్రిదశపాపసంహర మేకవిల్వంశివార్పణమ్!
 శ్లో! త్రిశాఖైర్బిల్వవత్త్రైశ్చ అచ్ఛిదైఃకోమలైశ్శుభైః! తవపూజాం
 కరిష్యామి ఏక...ర్పణమ్! శ్లో! దర్శనంబిల్వపుష్పస్య స్పర్శసం పాప
 నాశనం! అఘోరపాపసంహర మేకవిల్వం శివార్పణమ్! శ్లో! కాశీ
 క్షేత్రేనివాసంచ కాలభైరవదర్శనం! వాయుగమాధవందృష్ట్యా ఏక
 ర్పణమ్! శ్లో! తులసీబిల్వసిద్ధుండీ జంబిరములకంతథా! పంచవిల్వ
 మితిభ్యాత మేక...ర్పణమ్! తటాకం ధననిక్షేపం బ్రహ్మస్థావ్యంశివా
 లయం! కోటికన్యామహాదాన మేక...ర్పణమ్! నిధనపతయేనమః!
 ఓం...పాణిమంత్రంపవిత్రం! శివాష్టోత్తరశతనామపూజాంచకృత్వా!
 శ్లో! కర్పూరచూర్ణా కపిలాజ్యపూతా దాస్యామికాలేయసమన్వితాశ్చ
 సముద్భవాన్నావసగంధధూపా స్మృత్యంజయాంగం పరిరంజయామి!
 అవతత్య...సుమనాథవ! వనస్పతి...పృతిగృహ్యతామ్! శ్రీ ఉమా
 మహేశ్వర...నమః! ధూపమాఘావయామి! శ్లో! వర్తిత్రయోపేత
 ముఖండదీప్త్యా తమోహరంబాహ్యమధాంతరంచ! సాజ్యంసమస్తామర
 యోగిహృద్యం సురేశమృత్యుంజయ పశ్యదీపమ్! విజ్యధిను...నిజం
 గధిః! సాజ్యమేకా...నమోస్తుతే! శ్రీఉమా...నమః! దీకండర్పయామి!
 ఆచమనీయం సమర్పయామి! శ్లో! రాజాన్నం దధిశర్కరా మధు
 యుతం మాణిక్యపాత్రేస్థితం! హిరిగూజీరకపన్మరీచమిళితై శ్శాకై
 కశీరసైః... కాకంఠమంగగూఢ సూపసహితం సదోమితేనాపు

తం! శ్రీ మృత్యుంజయసుస్థిరోభవ విభోసాపోశనం భుజ్యతామ్ శ్లో! మక్షికాకామశకాన్కేశాన్స్తంభబీజానివల్కులాన్ । సామాణమృత్తికా దీని క్రిమికీటాని సంతివై । శ్లో ॥ ఏతస్సర్వం పరిత్యజ్య శుచిసాకాని యానివై! తానిసర్వాణిగృహ్ణీష్య త్తమస్సవరమేశ్వర॥ యా తేహేతి... భుజ! శ్రీమహా...నమః । మహానైవేద్యం సమర్పయామి । శుద్ధాచ స...యామి॥ శ్లో! మా క్రికచూర్ణనమేతై గృహమవఘనసారవాస్తితైః! పూగీవర్ణనమేతై స్తాంబూలా మృత్యుంజయ సమర్పయామి! నమస్తై ఆస్తాయథాయ... నే! పూగీ .. తామ్ శ్రీ కమా.. నమః॥ తాంబూలం ...యామి॥ తాంబూలానంశరగూచమనీయం...యామి॥ శ్లో! నీరా జనం నిగ్మలదీప్తవద్భిర్దీపాంకురై ర్నిర్మలశేజసాచ । ఘంటానాదం కుర్యాత్ । మృత్యుంజయాయ తివురాంతకాయ । పరితెధస్యనే ...నిధేహితం ॥ హిరణ్మపాత్రం .. దీర్ఘమాయుః! శ్రీ కమా...నమః! కర్పూరనీరాజనం.. యామి నీరాజనాంతకమాచమనం...యామి॥ నక్షత్రహరతి ఉత్తరనీరాజనం ॥ సర్వప్రజాంమే ... నిత్యమంగళాని భవంతః॥ మంత్రపుష్పం! ఆశ్రప్రదక్షిణసంస్కారా సమర్పయామి॥ ఛత్రంసమర్పయామి! యస్య ..సమర్పయామి॥ శ్లో! జలరూప జలా వాస జలాధీశజలపియ! జలమధ్యేవ హాదేవ స్నానంకురునమోస్తుతే॥ ఇతి పూజావిధానం సంపూర్ణమ్.

కృత్తి కా దీ ప వ్ర త క థా ర ం భః.

నారదఉవాచ॥ శ్లో! సర్వదేవేశ సర్వజ్ఞ సర్వలోకనమస్కృత! వ్రతం బ్రూహి మహాబాహో సర్వభోగోపకారకమ్ ॥

తా॥ బ్రహ్మదేవునిగుఱించి నారదుడు ప్రశ్నించుచుండెను. సమస్తదేవనాయకా, సర్వమును తెలిసిన ఓ మహానుభావ, సమస్త లోకములయందు జనులు నమస్కరించబడుచుండువాడా, గొప్ప భుజ ములుగలవాడా, బ్రహ్మదేవుడా, సర్వలోకముల కుపకారమగు |వ్రతమును చెప్పము.

బ్రహ్మవాచ । శ్లో! కృత్తికాయోగమాహత్య్యం కార్తిక్యాం
ఘ్నినారద । యస్యశ్రవణమాత్రేణ అభీష్టఫలమాప్నయాత్ ।

తా! ఆమాటవిని బ్రహ్మదేవుడు ఇట్లు కలికను ఓనారదా!
కార్తికమాసమందు కృత్తికా నక్షత్రయోగ మహిమను చెప్పెదను
వినుము. దీనిని విన్నంతనే కామితార్థములు సిద్ధించగలవు.

శ్లో! కృత్తికావ్రతమాహత్య్యం వ్రతం త్రైలోక్యదుర్లభం । సర్వ
పాపక్షయకర మాయుర్వర్ధన ముత్తమమ్ ।

తా! యీ కృత్తికాదీపవ్రతము సమస్త పాపములను నశింప
చేయును ఆయువును వృద్ధిచేయును మూడులోకములందును యిది
బహుదుర్లభము గాన తప్పక చేయదగినది.

శ్లో! పుత్రప్రదమపుత్రాణాం దర్శిద్రాణాంధనవ్రదం । పురుషాణాం
గృహస్థానాం భోగమోక్షప్రదాయకం । వనస్థానాయతీనాంచ జ్ఞాన
వైరాగ్యకారణం । స్త్రీణామావశ్యకంబ్రహ్మ వ్రతంసర్వసమృద్ధిదమ్॥

తా! కృత్తికాదీపవ్రతఫలముజెప్పెదను సంతానములేనివారికి
సంతానమును, ధనములేనివారికి ధనమును, గృహస్థులకు యిహభోగ
ములను, పరలోక భోగములను కలుగజేయును. వానప్రస్థులకు,
యతులకు జ్ఞానవైరాగ్యమునిచ్చును. స్త్రీలకు మహాపుణ్యప్రదము.
తప్పక చేయదగిన వ్రతము. సమస్త సంపత్తుల నిచ్చును.

శ్లో! సువాసినీనాందేవపెన్ విధవానామపిదుర్లభం । కృత్తికాదీప
మాహత్య్యం కర్తవ్యం పావనుత్తయే ॥

తా! ముత్తైదువులకును, విధవలకును, పాపనాశనమునకై
చేయదగిన వ్రతము.

శ్లో! పాపానిబహవస్సంతి స్త్రీణాంచైవపదేవదే! తత్సావంవర్తితుం
శక్యం సమయామునిపుంగవతథాపివక్ష్యేసంక్షేపాల్లోకోద్ధరణహేతవే॥

తా! స్త్రీలకు పశ్చిమవిషయమందును పాపములు తప్పక సంభ
వించుచుండును. ఆ పాపములను వర్తించుటకు నాతరముగాదు.
అయినను సంక్షేపముగా ఆడవారికిగలిగి పాపములను చెప్పెదను
వినుము;—

శ్లో! పరివాక్యమనాదృశ్య స్వరంత్రాయాతువర్తతే । సప్తజన్మ
సుదేవరే నూతకల్పమవాప్నుయాత్ ।

తా! భర్తమాటవినక స్వరంత్రముగా నడిచెడి స్త్రీ యేడు
జన్మలం నూతకల్పమును బొందును.

శ్లో! ఆపోశనంచాసనంచ యానారీనవ్యయచ్ఛతి । సాగోహత్యా
కృతంపాపం ప్రాప్నుయాన్నారీసంశయః ।

తా! భర్తకు కూర్చుండుటకు ఆసమును, హస్తముండుఆపోశనమును
యివ్వని స్త్రీ గోవునుచంపినపాతకమునుబొందును సందేహములేదు.

శ్లో! యాకుర్వంతిస్త్రీయోలోక మాతాపితోశ్చవిప్రియం । సప్త
జన్మభవేత్త్రైత్యం వైధవ్యంచపునఃపునః ।

తా! తల్లిదండ్రుల కటకారమాచరించు స్త్రీలు యేడు జన్మము
లందు ఆడవారై జన్మించి వైధవ్యమును బొందుచుందురు.

శ్లో! సంగమాయ సమాహూతా యానారీనప్రయచ్ఛతి । సప్త
జన్మభవేత్త్రైత్యం వైధవ్యంచపునఃపునః ।

తా! భర్త రతికేళికరమ్మని పిలిచినను సమ్మతించని స్త్రీ యేడు
జన్మలందు స్త్రీగా జన్మించి వైధవ్యమును బొందును.

శ్లో! ధర్మానకూలాయానారీ పతిభక్తిరతాప్రియా । ఆతిథీనాం
యతీనాంచ బంధూనాంచతపస్వీనాం । పూజాకర్మరతానారీ మోక్ష
మాప్నోతిశాశ్వతమ్ ।

తా! ధర్మములయందు భర్తకు అనుకూలముగానుండి పతిభక్తి
గలదై అతిథులకు, సన్యాసులకు, బంధువులకు, తపోవంతులకు సేవ
చేయుస్త్రీ శాశ్వతమైన మోక్షమునుజెందును.

శ్లో! యానారీహ్యతిథీనిత్యం నిత్యంకలహకారిణీ । వ్రతహీనా
పతిం ద్వేష్టి సానారీవిరయంగతా ।

తా! నిత్యము యింటికివచ్చిన ఆతిథులను కలహించుచు వ్రత
ములను వదలి భర్తతో కలహించు స్త్రీ పరికమును బొందును.

శ్లో! ఏవమాదీనిపాపాని బహ్మనివివిధానిచ । కృత్తికాదీపమాలాఖ్య

తా॥ యీ మొదలైన సాతకములు కృత్తికానరము వలన నశించును.

శ్లో॥ బ్రాహ్మణానాం మునిశ్రేష్ఠ స్త్రీశూద్రాణాంతథైవచ | కర్తృక శుద్ధద్వాదశ్యాం పూర్ణిమాస్యాంతథైవచ | క్షీరాదిన్నవనంచైవ దీప మాలాం మహామునె ||

శ్లో॥ ధాతీఫలైర్బిల్వదళై రక్షతైస్తులసీదళైః | అగస్త్యకుసుమై శ్శృంభోః పూజాకార్యమహామునె | ధాతీఫలంచదాతవ్యం ద్వాద శ్యాంచ మహావ్రతః | పూర్ణిమాస్యాంమునిశ్రేష్ఠ తస్య పుణ్యఫలంశ్రుణు |

తా॥ బ్రాహ్మణులు స్త్రీలు శూద్రులు కార్తిక శుక్ల ద్వాదశి యందును పూర్ణిమయందును శివునకు క్షీరాభిషేకమును దీపమాలా ర్పణమును ఉసిరిగఫలములతోను, అక్షతలతోను, తులసీదళముల తోను, అవిశి పువ్వులతోను, పూజచేయవలెను. ద్వాదశినాడు పూర్ణిమనాడు ఉసిరిగఫలములను దానము చేయవలెను. అట్లుగా చేయువారికి గల్గెడి ఫలమును చెప్పెదను వినుము.

శ్లో॥ మోక్షసామ్రాజ్యలక్ష్మీంచ క్షీరసానేనారద | నవగ్రహశ్చ కూష్మాండా యమదూతాస్తథైవచ | శివపూజారతందృష్ట్వా విద్రీ వంతిదిశోదశ | తథైవఫలదానేన అపమృత్యుంజయత్యసా | ధాతీఫల పదానేన అచిరాత్పుత్రప్రసాదయాత్ ||

తా॥ క్షీరాభిషేకమువలన మోక్షలక్ష్మీనిబొందును. శివపూజ వలన నవగ్రహములు కూష్మాండములు యమదూతలు దూరముగా దిక్కులకుపారిపోవుదురు ఫలదానమువలన అపమృత్యువు నశించును. ఉసిరిగపండు దానమువలన కీర్ణముగా పుత్రులను బొందును.

శ్లో॥ సుందరంపురుషందృష్ట్వా స్త్రీణాంస్థలతివై నమః | తేనసాపేన మహతా మృత్యవంధ్యావృజాయతె ||

తా॥ స్త్రీలకు సుందరుడైన పురుషునిజూచి సంతోష మనస్సు ద్రవించును. ఆసాతకముచేత సంతానము నప్తమగుచుండును.

శ్లో॥ స్థలనంద్యవిధంప్రోక్తం మనసాకర్మణాతథా | ఉభయం సమ నిర్వాహు బాధారేణై మహామునె ||

తా॥ స్థలనము (సంగము) రెండువిధములు, మనస్సంగమము. క్రియాసంగమము అనగా జారునితో మనస్సంభోగము క్రియాసంభోగము అను రెండువిధములు సంభోగము యీ రెండును సమానదోషము లని చెప్పిరి.

శ్లో॥ మనస్సంగం క్రియాసంగం బాల్యవైధవ్యకారణం । నజాతు లోకేనర్వాసం స్త్రీణామింద్రియనిగ్రహః । నజాతులోకేస్త్రీణాంచ కామభోగోనశామ్యతే । సువాసీనాం సుర్వాసాం విధవానాం మహా మునః । కృత్తికాదీపమాలాఖ్యం పాపారణ్యదవానలమ్ ।

తా॥ యీ మనస్సంగ క్రియాసంగములు బాల్యవైధవ్యమునకు హేతువులు. స్త్రీలకెప్పుడును యింద్రియనిగ్రహము కలుగదు. యొకప్పుడును కామభోగము శాంతించదు కాబట్టి పుంస్త్రీలుగాని విధవలుగాని కృత్తికాదీప మాలాల్పణ వ్రతముచేసినయడల నమస్త పాపములు నశించును

శ్లో॥ విధవాపత్యహీనాపి నకృతంశివపూజనంనకృతంతీర్థయాత్రంచ నకృతంచేహశోషణం । రుద్రాక్షధారణంకృత్వా నకృతంభూతిధారణం । నిరయూన్నిష్కృతినాకాన్తి జన్మజన్మాంతరేవ్యపి ।

తా॥ పతివుక్తులులేనివిధవ శివపూజచేయుకున్నను తీర్థయాత్ర చేయుకున్నను కాయశోషణమును చేయుకున్నను, రుద్రాక్షవిభూతులను ధరించకున్నను యెన్నిజన్మలకైనను నరకమునుంచి విడుదలగాదు.

శ్లో॥ విధవాపత్యహీనాపి శివపూజాకృతాయది । సత్యమాపుత్ర వతి సాగ్నిష్టామానయజ్ఞకృత్ ।

తా॥ పతివుక్తులులేని విధవ, శివపూజచేసినయడల పుత్ర) వంతురాలును యజ్ఞమును చేసినవారును దానికి సమములుగారుగదా

శ్లో॥ బహునోక్తేనకీవత్స విధవానాంతపస్వినాం । కామోపభోగ ఇచ్ఛాచ యావత్తివృతినారద । కృత్తికాదీపమాలాఖ్యం కర్తవ్యంకావ దేవహీ । సలివ్యతేతేనప్రాప్తైః పద్మపత్రమివాంధసా ।

తా॥ ఓనారదా! అనేక మూటలతో యేమిపనియున్నది. విధ

మాలార్పణవ్రతమును చేయవలెను. అట్లైనయడల తామరాకునందు బలమువలె పావములంటవు.

శ్లో॥ శ్రీరామపంచవంధ్యత్వ హరిణీమేపకల్పితా । యానారీబాలి
కాహంతి సర్వదాచవివప్రదా । తేనపాపేనమహతా వంధ్యత్వం
ప్రాప్యతైర్ధ్రువమ్ ।

తా॥ ఆడవారికి వంధ్యత్వపరిహారముకొఱకు కృత్తికాదీపమాలను నిర్మించితిని విషమునుపెట్టి పిల్లలను చంపెడిశ్రీ వంధ్యయగును.

శ్లో॥ ఏవమాదీన్యసంఖ్యాని పాపానివివిధానిచ । శ్రీరాంపదేపదే
వత్స నాహంవర్ణయితుంక్షమః ।

తా॥ ఈప్రకారముగా ఆడవారికి నిత్యము లెక్కకు మేరలేని పాతకములు సంభవించుచుండును. వాటి నన్నిటిని చెప్పటకు నాకు తరముగాదు.

శ్లో॥ పురుషోపిచవంధ్యత్వం జారత్యేనమహామునె । బ్రాహ్మణా
వ్యధతేయస్తు యోవినిందాకరస్తథా । నిందకస్సాధువృత్తీనాం వంధ్య
ఘ్నోనసంశయః ।

తా॥ పురుషులకును జారత్యముచేతను బ్రాహ్మణబాధచేతను సాధు బ్రాహ్మణ నిందచేతను, వీర్యము వంధ్యయగును అనగా సంతానము కలుగదని భావము.

శ్లో॥ సర్వేపామేవపాపానా మార్తానామపినారద । కృత్తికాదీప
మాలాఖ్యం పాపారణ్యదవానలమ్ ।

తా॥ సమస్తపాతకములకును అగ్రతులకును కృత్తికాదీపమాలార్పణవ్రతము చేసినచో దోషనాశకరమగును.

శ్లో॥ కార్తిక్యాంకృత్తికాయోగే ఉచక్రమ్యవ్రతంతథా । అష్టోత్తర
శతంవాపి ద్విశతంత్రిశతంతువా । దీపపక్షీరవిద్భిన్నం కర్తవ్యంచ
స్యశక్తితః ।

తా॥ కార్తికమాసమందు కృత్తికానక్షత్రయోగమం దారంభించి తన శక్తినిబట్టి పౌరిరోజును నూటయెనిమిదిగాని రెండువందలుగాని మూడువందలుగాని దీపమాలికలను అవిధిగా ముగానుగనవలెను.

శ్లో! కార్తిక్యాంకృత్తికాయోగే యఃకుర్యాద్దీపమాలికాః! పాపాని
విలయంయాంతి పుణ్యమాయాంతిసంకదః ।

తా! కార్తికమాసమందు కృత్తికా నక్షత్రయోగమందు దీప
మాలార్పణ మాచరించువానికి పాపములు నశించును. పుణ్యములు
వృద్ధినిొందును. సంపదలు వృద్ధినిొందును.

శ్లో! యాఃకుర్యంతిస్త్రీయోగోక రచనాందీపమాలికాం । కార్తి
క్యాం కృత్తికాయోగే ఆయుశ్శ్రీపుత్రవర్ధనం ।

తా! కార్తికమాసమందు కృత్తికాయోగమందు దీపమాలా
రచననుచేయు స్త్రీలు ఆయువును భాగ్యమును పుత్రులనుబొందుదురు.

శ్లో! యథాయథాభాసయతి దీపపక్తిరలంకృతా తథాతథాముని
శ్లేష్మదహ్మంతేపాపరాశయః । నిమిషేనిమిషేతస్య పుణ్యంకృతు
శతోద్భవమ్ ।

తా! కృత్తికాయోగమందు దీపమాలకెంతగా ప్రకాశించునో
అంతంతగా పాపములు నశించును. పక్షినిమిషమందు నూలుయాగ
ముల ఫలమును బొందును.

శ్లో! ఏవంవర్షత్రయంకృత్వా వృతంత్రేలోక్ష్మవిశ్రుతం । ఆదా
మధ్యేతథాంత్రేచ వృతోద్భావనమాచరేత్ । ఉద్భావనావిధానేన
విద్యరాహోధవేధునివం । తస్మాదుద్భావనంకుర్యాత్పతిపుత్రాన్న
సిద్ధయే ।

తా! ఇట్లు యావ్రతమును మూడుసంవత్సరములు చేయవలెను.
ఆదియాదుగాని అంతయందుగాని మధ్యయగుగాని యుద్భావనమాచరించ
వలెను. ఉద్భావనము చేయనివారు పూరపండిగా జన్మింతురు.
కాబట్టి ఉద్భావనము తప్పక చేయవలెను. అట్లుగాచేసినయడల
పుత్రసంతతి గల్గును. భర్త చిరజీవిగా నుండును.

శ్లో! కార్తిక్యాంమార్గశీరేవా మాఘేవాపిమహామునె! పంచాంగ
శుద్ధదివసే వృతోద్భావనమాచరేత్ ।

తా! కార్తికమాసమందుగాని మార్గశీర మాసమందుగాని
మాఘమాసమందుగాని మహామునె మాసమందుగాని పంచాంగ

శ్లో! మంటపంకారయే తత్ర కుసుమైరప్యలంకృతం । సాయంకాలే
సమాహూయ బాహ్మణా వేదపారగా । పుణ్యాహంవాచయే
తత్ర ఆచార్యేణవ్రీయత్నతః ॥

తా! మంటపమునుకట్టించి పువ్వులతో అలంకరించి సాయం
కాలమందు వేదవేత్తలయిన బాహ్మణులను బిలిచి ఆచార్యుచేత
పుణ్యాహవాచనమును చేయించవలయును.

శ్లో! పద్మానితీణినిర్మాయ కంచవజ్జైస్సుశోభనైః । కలశాం
త్రీంశ్చసంస్థాప్య వస్త్రత్రయసమన్వితా । మధ్యమేకలశేశంభుం
పూజయేన్నియతవ్రీః । దక్షిణస్థానమవిష్టు ముత్తరేషణ్మఖంతథా ।
వ్రతీమూఃపూజయేత్తత్ర గాయత్రీభిప్రపూజయేత్ ॥

తా॥ అయిదురంగులతోను మూడుపద్మములనురచించి అందు
మీద మూడు కలశములనుంచి వాటిమీద వస్త్రములను మూటేని
నుంచి అందుమధ్య కలశమందు శుకరుని దక్షిణకలశమందు విష్ణువును
ఉత్తర కలశమందు కుమారస్వామిని ప్రతిష్ఠించి తల్లదాయత్రీ మంత్ర
ములచేత పూజించవలయును.

శ్లో! రాత్రౌ జాగరణంకుర్వాత్ యామెయామేచ పూజయేత్ ।
ప్రభాతేఋత్విజైస్సాంత్యా పునఃపూజాంసమాచరేత్ ॥

తా! రాత్రి జాగరణముండి ప్రతియామముకుపూజచేసి మరునా
డుదయాన తాను ఋత్విక్కులు స్నానమాచరించి పునఃపూజ చేయ
వలయును.

శ్లో! ఆచార్యాదగ్నిమాదాయ స్వగృహోక్తవిధానతః । శతమష్టే
తరంచైవ సహస్రంకారయేద్వ్రతీ । పూర్ణాహుతింతతోహుత్యా
ప్రతిపత్యమాపయేత్ ॥

తా! ఆచార్యునితో సహగూడి స్వగృహోక్త విధానముగా
అగ్నిప్రతిష్ఠాపనచేసి నూఱుమారులుగాని వేయిమారులుగాని హోమ
మునుచేసి పూర్ణాహుతినిచేసి నమస్కరించి పార్థించవలెను.

శ్లో! ఆచార్యాదీనమభ్యర్చ్య అంగళీయంతథైవ । ప్రతిమూః
కలశావసా నాచార్యేభ్యః పదాపయేత్ ॥ తతోగోదానకంచ

ఆచార్యాయప్రదాపయేత్ । బ్రాహ్మణాభోజయేత్తత్ర యథా
విభవసారథః ॥

తా॥ ఆచార్యుడు మొదలగువారిని పూజించి బంగారపుంగరమును
వ్రతిమలను, కలశములను, వస్తుములను, గోవును, ఆచార్యునకిచ్చి
తరువాత యథాశక్తిగా బ్రాహ్మణులకు భోజనము ఇప్పించును.

శ్లో॥ ఏవముద్యాకనంకృత్వా వ్యవస్థైరేషావశేత్ । స్త్రీణామే
తద్రవతంబ్రహ్మణా సాపారణ్యదవాసలమ్ ॥

తా॥ ఇట్లు ఉద్యానమును విడిచి పత్తి సంవత్సరమందు
యీ వ్రతిమును చేయవలయును. ఆశవారు తప్పక యీవ్రతిమును
చేయవలయును. చేయియెవల పాపములు నశించును.

శ్లో॥ యాః కర్వంతి స్త్రియోలోకే పతిపుత్రాన్మమాప్నుయాత్ ।
గోవ్యమేలిద్యోతాబ్రహ్మణా సవాచ్యంయశ్చకశ్చన । తత్తచ్చవణ
మాతేణ సుప్తిపాపైః పశ్యమాన్ ॥

తా॥ యీ పతిమోచరించు స్త్రీలు భర్తలను చిరజీవులుగాచేసి
కుని పుత్రులవంతులై భాగ్యములగుదురు ఓనారదా! యీవ్రతరహ
స్సము యెవరికిచెప్పరుము. ఈ కథ విన్నమాత్రాన సమస్త పాపక
ములు నశించును.

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాండపురాణే బ్రహ్మనారద సంవాదే

కృత్తికాదీప వ్రతకల్ప స్సంపూర్ణః.

వజ్రశత్రువు హూదధి.

ఆంధ్ర తాత్పర్యసహిత వృథమ ద్వితీయభాగములు.

1611

వెల రు 2—8—0

—♦♦ ఈ గ్రంథమందుండు వృతములు ♦♦—

సర్వసామాన్య పూజావిధి, కలశపూజా, పీఠపూజా, సాక్షి
పక్షి, శ్రీరామ నవమీ వ్రతము, సీతారామ శతాబ్దోత్సవము,
శ్రవణద్వాదశీ వృతము, సందికేశ్వరవ్రతము, ఏకాదశీ గురువార
వృతము, (గరుడ) నాగపంచమీ పూజాకల్పం, షోడశశకారీవృతము,
స్వర్ణశకారీవృతము, గజశకారీవృతము, శాశివణమంగళవార వృతము,
దిశశకారీ వృతము, అష్టమీసోమవార వృతము, శివవృతము, శని
వృద్ధోష్ఠ వృతము, శివరాత్రి వృతము, నృసింహదయంతి వృతము,
సావిత్రిశకారీవృతము, సంకల్గారీవృతము, కూశ్మాండదానవృతము,
పుష్యార్కవ్రతము, సరస్వతీవ్రతము, శారదానవరాత్రీకలశస్థాపనము,
లక్ష్మదవనమరుపకవృతము, గోవృతము, గోమయవృతము, గోమూత్ర
వ్రతము, వినాయకవ్రతము, పరస్వతీవ్రతము, వరలక్ష్మీవ్రతము, అనంత
వ్రతము, మధనద్వాదశీ (చిలుకు) వృతము, కేదారేశ్వరవృతము,
ఋషిపంచమీవ్రతము, అవగాసోమవారవ్రతము, కృష్ణాష్టమీవ్రతము,
గరుడపంచమీవృతము, శ్రీరామనవమీవృతము, గజశకారీవృతము,
షోడశస్వర్ణశకారీపూజ, గుజశకారీపూజ, గోపద్యవ్రతము, సంకటచతుర్థి
వ్రతము, సీరశనార్కవారవ్రతము, దానఫలవ్రతము, సూర్యచంద్రుల
వృతము, దశఫలవృతము, బృహచ్చారీవ్రతము, అముక్తాభరణసప్తమీ
వృతము, శ్రవణద్వాదశీవృతము, దిశాశకారీవృతము, రథసప్తమీ
వృతము, శివముష్టికావృతము, సోమాష్టమీవృతము, గోద్వాదశీ
వృతము, ఆఘోత్రశతదానకల్పము, సహస్రఫలదాన వృతకల్పము,
నవకోటివృతము, హనుమద్వ్రతము, బుధాష్టమీవ్రతము, వస్త్ర
పూజావృతము, పొంగలివృతము, సింధూస్నాన వృతము, లక్ష్మవ్రతి
పూజాకల్పము, మహాలింగార్చనము, సత్యనారాయణవ్రతము ఈగ్రంథ

